

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 39 (12695)

PIĄTEK, 25 sierpnia 1995 r.

cena 60 ct

O wodzie zimnej i gorącej

Jaka rekompensata czeka wilnian?

Na posiedzeniu Wileńskiego Zarządu Miejskiego w czwartek został zatwierdzony tryb, zgodnie z którym w Wilnie zostaną zrekomensowane wydatki na ogrzewanie i gorącą wodę dla rodzin o niskim opożeniu. Informuje ELTA.

Rodziny, rozliczające się za energię ciepłą według bezpośrednich umów z przedsiębiorstwami "Vilniaus šilumos tinklas" i "Vilniaus dujos", od 1 września muszą się zwrócić do starosty okazując dowód osobisty, książeczkę rozliczeniową, zaświadczenia z miejsc pracy o dochodach członków rodzin za okres trzech ostatnich miesięcy, a bezrobotni — zaświadczenia z giełdy pracy.

Rodziny rozliczające się za energię ciepłą za pośrednictwem organizacji pośrednich (wspólnoty i t.), jak również rodziny, zaopatrywane w ciepło przez zakłady przemysłowe i in., korzystające z kotłowni, od 1 września muszą się zwrócić do wydziału zasilków Centrum Opieki Społecznej, Kurateli i Zaszków (Kauno 3/26) poza wskazanymi dokumentami okazując zaświadczenie o liczbie członków rodziny zameldowanych w mieszkaniu lub domu.

Jak twierdzi dyrektorka Wileńskiego Centrum Opieki

Společnej Angéle Čepenaite, kłopoty mieszkańcy powinny się na tym zakończyć, gdyż następnie wszystkie niezbędne dane wydziałowi zasilków do dnia 10 bieżącego miesiąca zgłoszą starostwa, a na temat emerytur — wileński wydział zarządu Państwowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do dnia 25 bieżącego miesiąca wydział zasilków obliczy średnie dochody rodzin i zgłosi informację przedsiębiorstwom "Vilniaus šilumos tinklas" oraz "Vilniaus dujos", które odpowiednio muszą zmniejszyć podatki.

Rodzicom, które za energię ciepłą rozliczają się poprzez organizacje pośrednie, jak również tym, które pobierają ciepło z zakładów przemysłowych i innym, korzystającym z kotłowni, wydział zasilków Centrum Opieki Społecznej, Kurateli i Zaszków wyda zaświadczenie o średnich dochodach rodziny.

Jak powiedziała Angéle Čepenaite, analogiczny tryb wybrały też miasta Kowno i Szawle. W innych miastach i rejonach kraju mechanizm rekompensaty być może będzie nieco odmienny.

Ten tryb zostanie dokładnie objaśniony mieszkańcom stolicy w prasie, radiu i telewizji, mając też być wydane informacje.

Na Litwę przybędzie premier Polski

W połowie września z oficjalną wizytą przybędzie premier Polski Józef Oleksy. Na czwartkowej konferencji prasowej poinformował o tym premier Republiki Litewskiej Adolfas Šleževičius, informuje ELTA.

Zdaniem A. Šleževičiusa, jest rzeczą istotną, że ta wizyta nastąpi po spotkaniu szefów rządów krajów CEFTA, gdyż zbliżenie się Litwy do krajów CEFTA jest jednym z podstawowych kierunków litewskiej polityki zagranicznej. Będzie też mowa o tym z szefem rządu polskiego, zostaną również omówione możliwości współpracy politycznej i gospodarczej państw bałtyckich z krajami Grupy Wyszehradzkiej.

Podczas spotkania premierów Litwy i Polski mają być rozpatrzone wspólne problemy bezpieczeństwa i obrony obu państw, wystąpienie do Unii Europejskiej i NATO, uzgodnienie projektu kontroli przestrzeni powietrznej ze standardami Unii Europejskiej oraz analogicznym projektem polskim.

Kapitał zakładowy Banku Oszczędnościowego wzrośnie do 80 mln Lt

Przewodniczącym Zarządu Banku Oszczędnościowego Litwy na nadal był jego obecny przewodniczący Vyginas Bubnys — powiedział na czwartkowej konferencji prasowej premier Republiki Litewskiej Adolfas Šleževičius, informuje ELTA.

Taka decyzja zapadła na wtorkowej naradzie w gmachu rządu w toku przygotowań do czwartkowego posiedzenia rady Banku Oszczędnościowego.

A. Šleževičius poinformował, że w naradzie poza nim uczestniczyli minister finansów Reinoldius Šarkinas, przewodniczący zarządu Banku Litewskiego Kazys Raikvičius, przewodniczący rady Banku Oszczędnościowego Steponas Vaičiūkauskas, przewodniczący zarządu tego banku Vyginas Bubnys.

Mimo że V. Bubnys nadal zostaje przewodniczącym zarządu, wskazano mu na błędy i niedociągnięcia w banku oszczędnościowym, które mają być usunięte.

Jedną z operacji, budzącą spory niepokój, jest kredyt Banku Oszczędnościowego w wysokości 4 mln Lt dla Litewskiego Banku Biznesowego oraz zwrot tych zasobów z powrotem, zagarnięcie zasobów w gotówce, wymiana i znalezienie się ich w tym samym dniu w innych bankach itp. Były też wątpliwości co do kredytów międzybankowych, innych operacji. Tę działalność badają obecnie Prokuratura Generalna i policja ekonomiczna. Jak powiedział premier, takie ma-

chinacje finansowe nie mogą być tolerowane, a uwikłani w nie członkowie zarządu banku, odeszli ze swych stanowisk.

Na naradzie przewidziano też środki umocnienia zarządu banku, zwiększenia jego kapitału zakładowego. Sześć razy powiedział, że w najbliższym czasie kapitał zakładowy banku ma być zwiększony dwukrotnie, a w ciągu najbliższych trzech lat — czterokrotnie — do 80 mln Lt, gdyż ten bank zgromadził wyjątkowo dużo oszczędności mieszkańców i musi zapwarantować je własnym kapitałem.

Omówiono też strategię wykorzystania tych środków. Z uwagi na znajdującą się tu blisko trzecią część prywatnych oszczędności — około 600 mln Lt — posiedzeniu rady banku za proponowane połowę zasobów kredytowych przeznaczony na rozpowszechnienie państwowych papierów kredytowych oraz ograniczenie kredytów komercyjnych dla osób fizycznych i prawnych.

A. Šleževičius mówiąc o Banku Oszczędnościowym oraz jeszcze dwóch działających na Litwie bankach, w których państwo posiada kontrolny pakiet akcji powiedział, że dopóki nie ulegnie poprawie sytuacja z likwidacją "żywych" i bezradziejzych kredytów, dopóki kapitały nie zostaną zwiększone o tyle, aby banki mogły skutecznie wykorzystywać otrzymane z zagranicy zasoby kredytowe, dopóki nie będzie można przyspieszyć procesów prywatyzacji. Decyzja i w sprawie już zapadła, niemniej, zdaniem A. Šleževičiusa, w przyszłości nie powinno być tak dużo nadzorowanych przez państwo banków.

Trockie impresje u schyłku lata

Zbliżające się ku końcówce tegoroczne lato nie sponieważa nas piękną aurą, dającą błogosławione i wyjątkowo pogodne chwile. Upały, ale już nie lipcowe, trzęsące i doskwierające, oddają ostatnie, ściśle letnie ciepło.

Tradycyjne miejsca wypoczynku jeszcze wabią ku sobie chętnych skorzystających z tego daru słońca.

Do Trok wabią również, mimo że dziś nie spotka się tu dównych bractw szlachy turystyczno-sportowej braci. Nie słychać też głośnych komend, rozkazujących się nad wodną taflą, oddawanych do wioślarzy i kajakerzy przez megalony. Rządzące zrobiły się też ciągnące za przewodnikami w kierunku zamku grupki zwiedzających.

Ala przecież, jeziora pozostały tak samo uroczne i niepowtarzalne w swojej urodzie. Ten sam zamek o wesołym karmalinowym odcieniu ścian, udający forteliczko.

Nie jest więc gwaro i tłumnie, jak kiedyś. Natomiast zrobiło się bardziej przytulnie, jak w domu po wyjeździe ostatnich gości. Możliż dzisiejszych czasów raczej mkną w innych, bardziej prestiżowych kierunkach, sąsiadów odcięła granica, a przybycze z Zachodu nie kwapią się przybywać, czekając na wyprzedzenie miasteczka do poziomu i standardu europejskiego.

Tymczasem jakby przerwa między jednym festynem a drugim. Spokój, trochę cenny sam, opanował ten bajkowy zakątek. Pustką zajęte nawet pałac Tyszkiewiczów, a daleka tak jeszcze ponętny swą bielą. Nowa willa Dekanidze też nie ma znaków życia, chociaż nie mniejszy teren obejmuje.

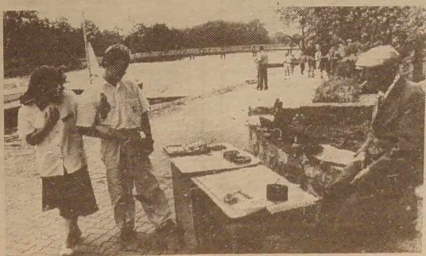
Snąją się więc sobie wiadomyi szlachkami białe skrzydła żaglówek, to tam, to tu przy brzegu kąpią się dorośli i dzieci, samochodami docierający z pobliskich okolic. Niewielkie ożywienie jak zawsze, zważa się na nadbrzeżu, kłania z upominkami i budki z napojami, lody, dania karamielskie, słodycze, czasem owoc z pobliskich sadów, mini-kawiarenki — to wszystko nienatczary-

wie oferuje miejscowy serwis. Jedyna większa i solidniejsza placówka konsumpcyjna — restauracja "Nendré" nie chwali się nadmiarem klientów, a słynna kiedys "Galve", zamknięta na dłuższy remont, czeka na bogatych inwestorów.

Warto więc skorzystać z tej oazy spokoju. Za lat parę może znów tu zarośnie od ludu koczowniczego i ulotni się może kruche ozdobienie tego malowniczego zakątka.

Czesława PACZKOWSKA
NA ZDJĘCIACH: miłgawki tegoroczne trockiego lata.
Fot. T. Ważniewicz

Uwaga, podróżujący

Z powodu remontu drogi nie będzie kursował elektryczny pociąg pośpieszny

Spółka akcyjna o specjalnym przeznaczeniu "Lietuvos geležinkeliai" poinformowała agencję ELTA, że 31 sierpnia na stacji kolejowej w Koszdarach będzie zmieniała zwrotnica.

Tego dnia nie będzie kursował pośpieszny pociąg elektryczny nr 037/038 relacji Nowa Wilejka — Kowno — Nowa Wilejka, odjeżdżający z Nowej Wilejki o godz. 12.15, z Kowna — o godz. 15.10.

SA "Lietuvos geležinkeliai" prosi pasażerów o uwzględnienie tej okoliczności przy planowaniu swej podróży.

Sentencja dnia

Książka i możliwość czytania — to jeden z największych cudów ludzkiej cywilizacji.

M. Dąbrowska

Znad Wiliti

Radio 73.341018 FM
Piątek, godz. 16.00 - 18.00
oraz 22.00 - 23.00

Dni Krakowa

Wywiady, konkursy, nagrody...
Tel.: 42 94 72, 42 42 09

Kalejdoskop wiadomości

31 sierpnia po raz pierwszy obchodzony będzie Dzień Wyzwolenia

Gabinet ministrów postanowił 31 sierpnia w ustalonym trybie wywiesić flagi państwowej Litwy przy instytucjach władzy i administracji państwowej, przedsiębiorstwach, jak też w domach mieszkalnych.

Obchodząc rocznicę wycofania z terytorium Litwy ostatniej jednostki byłej armii sowieckiej Sejm postanowił dzień 31 sierpnia nazwać Dniem Wyzwolenia, bowiem ostatnia jednostka byłego wojska sowieckiego została wycofana z Litwy 31 sierpnia 1993 r.

Tryb prywatyzacji pomieszczeń zajmowanych przez partie i organizacje polityczne

Partie, pragnące wykupić wynajmowane pomieszczenia, powinny w Centralnej Komisji Prywatyzacji złożyć podanie w sprawie uzyskania zezwolenia na ten wykup. Po otrzymaniu zezwolenia należy zawrzeć umowę z odpowiedzialną instytucją państwową lub samorządową o wykupie pomieszczeń. Wynajmowane pomieszczenia wykupuje się według wartości bilansowej, rozliczając się za nie w litach.

Zmieniają się ceny lasu na plnu

Od 1 września br. Ministerstwo Leśnictwa podniosło ceny lasu pionowego (na plnu). Ceny (bez PFM) wzrosną średnio 1,7 raza.

Na przykład, metr sześcienny drewna sosny i modrzewia średniej wielkości będzie kosztował 45 litów, świerku, białej olchy — 10 litów. Metr sześcienny drewna opałowego różnych gatunków będzie kosztował od 6 do 12 litów.

Leśnictwa i parki narodowe w trybie określonym przez Ministerstwo Leśnictwa mogą obniżać cenę sanitarnego i innego pionowego lasu (z wyjątkiem zasadniczego użytku) do 50 proc.

Litwa wykorzystala już ponad pół miliarda USD

Do 1 sierpnia Litwa wykorzystala ponad 550 mln dolarów USA pożyczek zagranicznych. Do tej sumy nie należą pożyczki, udzielone przedsiębiorstwom z gwarancją rządu litewskiego.

Do 1 sierpnia Litwa zwróciła już 31,3 mln dolarów USA. Spłacono pożyczkę w wysokości 30 mln dolarów dla banku niemieckiego "Verrens und Westbank", za którą kupowano paliwo jądrowe. Prawie pół miliona dolarów zwrócono Międzynarodowemu Fundusowi Walutowemu (pieniądze wykorzystano na stabilizację waluty) i 857 tys. dolarów spłacono organizacji "Credit Lyonnais", która udzieliła pożyczki w wysokości 12 mln dolarów na modernizację systemu kontroli transportu powietrznego Litwy.

Dług państwowy wynosi obecnie 519,3 mln dolarów USA.

Eksplozował samochód żony byłego akcjonariusza "Respubliki" J. Nacvalova

We czwartek w nocy w Wilnie nastąpiła silna eksplozja, która, jak i kilka poprzednich, może być łączona z gazetą "Respublika".

Pół godziny po północy w prestiżowej dzielnicy Wilna został wysadzony w powietrze samochód Mitsubishi należący do Zofii Nacvalovienė. Wybuch, który nastąpił na podwórzu wielomieszkanowego domu w końcu ul. Curlionio, znacznie zniszczył samochód i wybił wiele szyb w domu, jednakże nie ma danych, żeby ktoś mocno ucierpiał.

Zofia Nacvalovienė jest żoną byłego akcjonariusza gazety "Respublika" Jurija Nacvalova. Prawdopodobnie, że są oni rozwiedzeni, jednakże nie wiadomo, czy naprawdę, czy fikcyjnie.

Jak wiadomo, ostatnio w Wilnie nastąpiły dwie inne eksplozje, związane z akcjonariuszami "Respubliki".

Ustalono cenę krwi dawców — wojskowych i policjantów

Rząd ustalił cenę krwi dla dawców, pracujących w policji, systemie spraw wewnętrznych i ochrony kraju. Osobom, które oddały 450 ml krwi lub 600 ml plazmy będzie wypłacana kompensata albo zamiast niej udzielenie trzypłatne dni wypożyczeń. W razie oddania mniejszej ilości otrzymają one pół kompensaty albo zamiast niej dwa płatne dni wypożyczeń.

Za 450 ml krwi immunizowanej takim dawcom wypłaci się 39 proc. minimalnego poziomu utrzymania, za 600 ml plazmy immunizowanej — 104 proc., za jednorazowy zabieg immunizacyjny — 4 proc. Za 450 ml krwi wszystkich grup Rh- i czwartej grupy Rh+ będzie się płacić kompensatę w wysokości 29 proc. RPU.

Jeżeli krowiadawcy nie są ubezpieczeni, to zależnie od ilości oddanej krwi otrzymają kompensatę w wysokości 20 lub 10 proc. minimalnego poziomu utrzymania.

Minimalny poziom utrzymania wynosi obecnie 70 litów.

Bociany nie śpieszą odlatywać

24 sierpnia — imieniny Bartolomeja. Tradycyjnie uważane jest, że w dniu tym z naszych terenów odlatują bociany do ciepłych krajów. Według obserwacji ornitologów, w tym roku te piękne ptaki z powodu trwającej ciepłej pogody "pomieszkają" u nas jeszcze parę tygodni.

"Aida" pod gołym niebem

Bodaj przed 20 laty na dawnym Placu Napoleona — dziś Daukantasa odbywała się przedstawienia opery Verdiego "Aida". Były to wspaniałe widowiska, gromadzące komplet widzów, szczerze zapalających płaci przygłę ulice.

Do pomysłu ponownego wystawienia tej opery pod gołym niebem wrócono ostatnio. Ma on być zrealizowany w przyszłym roku z udziałem Litwinów, Łotyszów i Estończyków. Wspólna "Aida" prawdopodobnie zaprezentowana zostanie w wileńskim Zakrecie, w tallińskiej Dolinie Pieśni i w którymś z uzdrowisk Łotwy.

25 tys. osób w kolejce

Zgodnie z danymi Samorządu m. Wilna, w kolejce na otrzymanie mieszkania oczekuje z górą 25 tys. wtilniam. M.in. w latach 1993-1994 nie przyznano żadnego mieszkania osobom potrzebującym socjalnego wsparcia. W tym roku sytuacja ma ulec nieznacznej poprawie.

Na podstawie doniesień agencji BNS, ELTA, radia, prasy i inf. własnych przygotowała Halina JOTKIAŁO

W przededniu sezonu politycznego

Związek Centrum przygotowuje się do konferencji

16-17 września br. w Wilnie odbędzie się konferencja (zjazd) Związku Centrum. Weźmie w nim udział około 250 delegatów. Podczas tego forum będzie znowelizowana struktura partii, jej statut. Ponadto centryści zastanowią się nad perspektywami współpracy z innymi siłami politycznymi, wybiorą nowe kierownictwo partii. O tym wczoraj poinformowali dziennikarzy liderzy Związku Centrum E. Bičkuskas i R. Ozolas.

R. Ozolas przypuszcza, iż podczas tej konferencji o randze zjazdu nie będzie pominięty temat przyszłych wyborów do Sejmu, a nawet wyborów prezydenckich. Centryści sceptycznie oceniają możliwości ich współpracy z DPPL i konserwatystami. Wrześnie forum widocznie wyklaruje również stosunki z liberałami.

Do nowych zjawisk na litewskiej scenie politycznej R. Ozolas zaliczył poselskie wakacje. Twa pierwsze lato, podczas którego politycy na wódr Zachodu całkowicie wyłączyli się z polityki. Tylko prasa wstąpiła, jak mówi, "klanem", "inwazją", Zresztą R. Ozolas zapowiada oświadczenie Związku Centrum w sprawie finansowej polityki państwa. Oburza go m. in. przeznaczanie zasobów kredytowych — 17 mln eur bankowi "Tauras".

Politycy nie wątpią, że bieżąca jesień zapoczątkuje kampanie przedwyborczą. Co prawda, R. Ozolas uważa, że nowy Sejm nie zagwarantuje nowej władzy ze względu na "pstrą" reprezentację. E. Bičkuskas, wiceprzewodniczący Sejmu RL, sceptycznie ocenia fakt powzięcia przez Sejm aż kilkunast ustaw. Świadczy to, w jego przekonaniu, o niedoświadczeniu, prawnym nihilizmie. Podczas sędmej sesji należałoby, jak mówi E. Bičkuskas, powziąć ustawę o rejestrze nieruchomości, o deklarowaniu mienia, uchwalenie nowych kodeksu procesu karnego, dotychczasowy bowiem nadal przypomina sowiecki.

Jadwiga BIELAWSKA

Powrót starych tradycji

Gimnazjum jezuickie w Wilnie: 1570 i 1995

W reaktywowanym wileńskim gimnazjum jezuickim zakończyły się egzaminy wstępne, skompletowano klasy i grono pedagogiczne, podaje ELTA.

Od klasy piątej do ósmej w każdej z dwóch równoległych klas będzie się uczyło po 24 dzieci, od dziewiętej do jedenastej — po 20. Klasy dwunastej jeszcze nie ma — powstanie ona przed następnym rokiem szkolnym. Według wzmożnionego programu będą wykładane języki angielski i niemiecki, jak też we wszystkich klasach będzie jedna godzinowa lekcja łaciny. Przewidziano fakultaty psychologii. W polowie tygodnia zamiast jednej lekcji będzie masa św., na którą uczniowie pódją razem z wychowawcami.

W Wileńskim Gimnazjum Jezuickim będzie pracowało około 40 pedagogów — praktycznie wszystkich katolików. Staramy się, aby zaangażować tu pedagogów mających kategorię starszego nauczyciela lub nauczyciela-eksperta. Trzej spośród nich są doktorami nauk. Matematyką będzie wykładał dr Stasys Grigelionis, historię — dr Aldona Vasiliauskienė, biologię — dr Petras Kazickas.

W tym roku szkolnym uczniowie gimnazjum jezuickiego w Wilnie nie będą mieli jeszcze mundurków, jednakże dyrektor szkoły Olcjes Antanas Gražulis SJ planuje rozwiązanie tego problemu w sposób taki, jak rozwiązuje się go w gimnazjum jezuickim w Kownie: zostanie mianowicie ogłoszony konkurs. Wpisanie z plekastykami szkie mundurków będą rysować, oceniać i typować sami uczniowie. Zdaniem dyrektora, mają być dwie wersje mundurka — wyjściowa, strojnieszka i codzienna, wygodna, np. dzinsy i sweterki.

Powieszenie gimnazjum jezuickiego w Wilnie oraz inauguracja nowego roku szkolnego przewidziano na 11 września.

Jeden z najstarszych na Litwie zakładów średniego kształcenia, mianowicie kolegium jezuickie w Wilnie

Kurs walut w bankach litewskich

	dolar amerykański		marka niemiecka		1000 rubli ros.	
	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż	skup	sprzedaż
"Senamiesčio bankas"	3.96	4.00	2.66	2.74	0.70	0.91
"Vilniaus bankas"	3.95	4.01	2.64	2.73	—	—
"Hermis"	3.96	4.01	2.69	2.75	0.77	0.90
"Litimpks bankas"	3.96	4.01	2.66	2.76	0.81	0.89
"Tauro bankas"	3.96	4.01	2.65	2.72	0.70	1.00
"Lietuvos valst. kom. bankas"	3.96	4.01	2.69	2.76	—	—
"Tautopomasis bankas"	3.96	4.00	2.67	2.80	—	—

Tabela kursów średnich waluty polskiej w stosunku do walut obcych

kraj	waluta	100 zł
Austria	1 ATS	6.1420
Belgia	100 BEF	20.4800
Dania	1 DOK	2.4830
Finlandia	1 FM	2.0480
Francja	1 FRF	1.9360
Hiszpania	100 ESP	16.6640
Holandia	100 gfl	36.3630
Japonia	100 JPY	200.4800
Kanada	1 CAD	2.0480
Norwegia	1 NOK	4.7600
Portugalia	100 PTA	20.4800
Szwajcaria	1 CHF	5.2000
Szwecja	1 SEK	2.0480
USA	1 USD	4.7600
W. Brytania	1 GBP	1.9360
Włochy	100 LIT	20.4800

powstał w 1570 roku. Od 1751 roku działał przy klasztorze św. Kazimierza i klasztorze, w tym samym miejscu w 1862 roku, również obecnie wznoszą się odrestaurowane budynki przez jezuitów gmachy i gimnazjum. W 1940 roku wileńskie władze okupacyjne zamknęły gimnazjum wiosk.

W rządzie republiki

Na posiedzeniu rozpatrywano ponad 30 kwestii

Po długiej dyskusji odcroczono rozpatrywanie programu inwestycji państwowych na lata 1996-1997.

W zasadzie zatwierdzono program Rikta 1996-1997. Właściwie to zorganizowanie gieldy pracy i liczących, ośrodków szkolnictwa zawodowego i konieczność zwiększenia ministerstw została zaangażowana do realizacji programu. Będzie to również realizacja nie specjalnej literatury (piętnet Braille'a, zezwolenia ciekąnką dr.), telefoniczania mieszkań inwalidów, zezwolenia i zezwolenia imprez sportowych, urządzanie konferencji.

Zatwierdzono ogólne przepisy strażniczek konserwacji rezerwatów przyrody oraz strażniczek ochrony terenów państwowych.

Otmówiono przepisy funduszu przeważania w atacji przedsiębiorstwa państwowego "Ignatius Elektronika Atomowa" oraz wydatki związane z przeniesieniem funduszu i uporzadkowaniem zużytych terenów. Ostateczna decyzja zapadnie po otrzymaniu wniosków ekspertów. Zgodnie z przebiegiem eksploatacji Ignatiuskiej Państwowej Elektroniki Atomowej zaplanowane jest przeniesienie działania pierwszego rezerwatów geologicznego w 2005 roku, drugiego zaś, po nastąpieniu pięciu latach.

Przyjęto uchwałę rządu w sprawie przejęcia paliwa jądrowego. Do podjęcia uchwały pobudziło litewskie elektrowni paliwo jądrowe o różnych cenach, różniące się charakterystykami technicznymi tak takie same, co powoduje różne problemy w planowaniu, ewidencji, co są one wpływa na koszty własne produkowanej elektryczności.

Zaprobnowano wniosek Ministerstwa Przemysłu, Handlu, aby na okres jednego roku zezwolić na prowadzenie działalności związanej ze skupem złomu i odpadów metalu żelaznych na Litwie dla przedsiębiorstw, które miały zezwolenie na taką działalność. Przedsiębiorstwa te planują w ciągu roku zakupić około 500 tys. ton złomu i odpadów metalu żelaznych.

Powołano komisję państwową w sprawie przygotowania i umieszczenia pamięci historyka sztuki Valdas Drėmyns.

Przyjęto projekt uchwały rządu o częściowym zniesieniu uchwały 'O zatwierdzeniu trybu nabycia prawa własności samochodów osobowych lub wózków motorowych i kompensowania wydatków na ich dostosowanie do potrzeb dla osób, otrzymujących lub uprawniających do otrzymania emerytury państwowego ubezpieczenia społecznego'.

Pragnąc określić realną wartość majątku trwałego rząd zaprobnował wniosek Ministerstwa Gospodarki goszącej, że indeksowania takiego majątku powinno dokonywać wszystkie państwowe przedsiębiorstwa, instytucje i organizacje, jak też spółki specjalnego powołania, spółki akcyjne i zamknięte spółki akcyjne, których instytucje władzy i administracji państwowej mają kontrolny pakiet akcji.

Częściowo zmieniono uchwałę rządu "O przyznaniu udziału jednostek pokojowych Wojska Litewskiego w operacjach pokojowych". Zgodnie z tym samym wariantem żołnierze po urlopie mieli kontynuować pobyt w USA, jednakże na wniosek specjalistów ONZ, nauka będzie kontynuowana w odroczonym trybie w Adzi na Łotwie.

Uwzględniając sugestie Banku Litewskiego, w związku z przyjęto podstawowe przepisy strażniczek "Wskaz Bank Oszczędnościowy".

Powołano grupę roboczą do oceny wariantów wielkości ogólnego produktu wewnętrznego w latach 1990-1992 oraz przeliczenia go i określania poziomu zdolności nabywczej (stosunku waluty narodowej do waluty USA) dla obliczenia porównań między państwami. Kierownikiem grupy został K. Zaborskis.

Specjalny wysłannik "Kuriera" z Nowego Jorku

Jadvyga i Petras

Leżąc w Wilnie do Nowego Jorku poszedł w samolocie ksiądz Stefan Niemczyński z Indian Orchard. W kilka dni potem przysłał mi list, w którym pisał o bardzo ofiarnym manifestowaniu pochodzenia litewskiego, które pomaga ludziom na Litwie, przy tym nie tylko Litwinom, ale i Polakom. Są to Jadvyga i Petras Shapras z Wilbraham w stanie Massachusetts.

Z rozmowy telefonicznej z tą parą rodziną, z artykułów o niej w prasie lokalnej, udało mi się odzyskać życiorys państwa Shapras. W 1944 r. pan Petras jako młody człowiek uciekł od komunistycznego terroru na Litwie, pozostawiając w kraju rodzinę i rodzinstwo. Przez Niemcy przedostał się do Stanów Zjednoczonych. Osiedli w Baltimore, gdzie uczęszczał na Uniwersytet Johns Hopkins, pisał traktaty naukowe, skończył wydział chemiczny, a jednocześnie pracował w college'u medycznym. Obecnie pan Petras jest na emeryturze.

Jadvyga była młodą dziewczyną, kiedy wraz z rodzicami uciekła przez las i biedrzoła z sowieckiego raju. Udała się do Paryża, skąd po 10 latach wyjechała na stałe do USA.

Jadvyga i Petras poznali się w Nowym Jorku, gdzie się pobrali w 1963 roku. Osiedli w Wilbraham.

Jadvyga i Petras poznali się w Nowym Jorku, gdzie się pobrali w 1963 roku. Osiedli w Wilbraham. Jadvyga wiecie wielu lat pan Petras nie miał żadnych wiadomości od rodziny i Litwy. Wiedział, że nie powinien do nich pisać, więc pamiętał o tych 350 tygodniach wywiezienia na Sybir. Po historii Saliuna odważył się, napisał. Chociaż redakcja rodziców była skąpe i nigdy nie skarzyli się na swe życie, pan

Petras wiedział jak jest im ciężko. Niestety, nie mogli wyjechać z kraju.

Gdy w 1989 roku zmieniły się czasy, państwo Shaprasowie zaczęli wysyłać paczki z żywnością i odzieżą do Litwy. Co roku wysyłali ich od 20 do 60. W pierwszym roku niepodległości Litwy na 11 tys., w następnym na 6 tys. dolarów.

Byłem zaskoczony faktem, że kraj znał się w takiej nędzy. Sklepy były prawie puste, ludzie wystawiali w kolejkach dostawnie do wszystkich.

Państwo Shaprasowie byli z Litwą w najcięższych dla niej czasach.

Brali udział w akcjach protestu w Waszyngtonie w marcu 1989 roku, gdy rozgrywały się losy ich ojczyzny, wypowiadali się w lokalnej prasie po tragicznych wydarzeniach 13 stycznia 1991 roku.

— Litwa nigdy nie pogodziła się z faktem zależności od ZSRR — powiedział pan Petras. — Z dała od ojczyzny zawsze staraliśmy się jej pomóc, jak mogliśmy.

Barbara ZNAJDŹKOWSKA

NA ZDJĘCIU: państwo Shapras.

Narada przed rozpoczęciem roku szkolnego
Ustawy nowe, tempo pracy stare

Wznowił Ministerstwo Oświaty i Nauki zebrał się na coroczne posiedzenie kierownicy działów oświaty Powiatu i Samorządów miejscowych.

Podczas posiedzenia mówiono o zmianach, które zaszły w systemie oświaty po wprowadzeniu nowej ustawy o administracji — Powiatu. Mówcy zwrócili uwagę na to, że mimo kolejno przyjmowanych postanowień i zmian w ustawach podział funkcji i kompetencji pomiędzy powiatowymi wydziałami oświaty i oddziałami jednostek w samorządach miejscowych dla wielu nie jest zrozumiały i wymaga wypracowania. W gestii samorządu powiatowego nadal pozostają przedłożone uchwały początkowe i podstawowe, obrazy wytyczne. Szkoły (dotychczasowe) w gestii powiatu. Od 1 stycznia 1996 roku rozpocznie się proces przekazania przez MOiN powiatowym oddziałom oświaty domów dziecka, szkół specjalnych, szkół-inter-

medycznych Zrzeszenia kierowników szkół litewskich A. Mestekausis zwrócił uwagę na to, że wiele programów oraz zmian wprowadzanych w ciągu ostatnich lat w szkolnictwie litewskim nie jest dostatecznie przemyślanych, nie są też przewidziane ich skutki, związane możliwości. Wskazał dyrektorów szkół i nauczycieli zarzeka na to, że wiele podrozdziałów wprowadzić barwnych i interesujących (godajmy też: drogi) nie dozwolono dopiero w połowie roku szkolnego.

Fabiozna sytuacja powtórzy się również w 1995/96 roku szkolnym. Powołano dyrektor centrum wydawniczego MOiN R. Kareckas. W roku szkolnym widno 24 podrozdziałki dla szkół litewskich, 7 dla szkół rosyjskich, 2 dla szkół polskich. Jednak, jak wynika z wywiadu R. Kareckasa, i w przyszłości nie wszystkie podrozdziałki wydziałów będą oni musieli liczyć jedynie na wykład nauczycieli i niekompetencję konspektywanta. Główny

problem — to brak pieniędzy na wydawnictwo podręczników.

Dyrektor Centrum Informatyki i Prognozowania ministerstwa G. Vaskela zapewnił, że przed upływem trzech lat w każdej szkole na Litwie będzie stał przynajmniej jeden komputer, a w każdym powiecie — zorganizowana przynajmniej jedna klasa komputerowa. Na ten cel przeznaczono już 7 mln USD. W końcowym etapie konkursu na realizację tego programu weszła udział trzy solidne firmy komputerowe.

O wynikach tegorocznych egzaminów maturalnych mówiła st. specjalista działu d.s. wychowania Ministerstwa Oświaty i Nauki V. Komicienė.

Projekt planu nauczania w reformowanej szkole przedstawia st. specjalista działu d.s. wychowania M. Skakunowa.

Była też mowa o problemach związanych z wprowadzeniem nauczania języka obcego od klasy 4. Urzędniczka MOiN zapewniła, że mimo trudności ze znalezieniem specjalistów, tylko 10 proc. dzieci zostanie bez lekcji języka obcego.

Kierownik działu wychowania pozaszkolnego MOiN G. Kivienienė podzieliła się spostrzeżeniami na temat organizacji letniego odczynku dzieci. Jeszcze przed kilku laty obozy pionierskie, sportowe i in. przyjmowały wszystkie chętnych. Obecnie prawie wszystko co tam było, zostało zniszczone. Straty wynoszą (według wstępnych obliczeń) 50 mln Lt.

Jaki dotychczas, wiele programów opracowywanych przez ministerstwo, realizuje się z dużym poślizgiem, lub nie realizuje się wcale. Główną przyczyną, jak twierdzi urzędniczka, jest niedostatek. Uczniom i nauczycielom pozostaje tylko nadzieja, że nadchodzący rok szkolny nie będzie trudniejszy od poprzedniego. A za rok będą na nich czekane nowe i tanie obozy wypoczynkowe.

Jolanta MASIAN

Polska

Sejm zamie się agitacją w wojsku

352 posłów poparło w czwartek wniosek UP o wprowadzenie do porządku obrad Sejmu informacji ministra spraw wewnętrznych o wynikach dochodzenia w sprawie naruszenia apolityczności Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych MSW. Przewidywano 8 posłów, a 20 wstrzymało się od głosu. UP chce również, by minister obrony narodowej poinformował o próbach agitacji w podległych mu jednostkach wojskowych.

Zdaniem Klubu UP, Sejm powinien poznać raport sporządzony przez Inspektorat Nadzoru i Kontroli MSW w sprawie akcji zbierania podpisów z poparciem dla Lecha Wałęsy. Jak napisali posłowie Unii, środki masowego przekazu donosiły również, że tego typu agitacja była prowadzona wśród żołnierzy w jednostkach podległych MON.

92 posłów poparło wniosek KPN, by premier Józef Oleksy przedstawił informację o udziale wysokich urzędników rządowych w przygotowaniu do próby zmiany terminu wyborów prezydenckich. Wniosek ten nie został jednak przyjęty, bo przeciw głosowało 213 posłów (86 wstrzymało się od głosu). Podobny los spotkał inicjatywę Konfederacji w sprawie powołania nadzwyczajnej komisji sejmowej dla ustalenia inspiratorów i uczestników działań, które miały nie dopuścić do odbycia się w terminie wyborów prezydenckich.

Wybory parlamentarne głównym celem Obozu Patriotycznego

Liderzy Obozu Patriotycznego podczas czwartkowej konferencji prasowej raz jeszcze podkreślił, że ugrupowanie tworzące Oboz nie podjęło się wypracowania procedury wyłonienia jednego kandydata na prezydenta, ale chcą tworzyć dla niego zaplecze polityczne i wspólnie startować w wyborach parlamentarnych.

Sprawy mają obecnie funkcję przewodniczącego Obozu Romuald Szeremietew (RdR) poinformował, że za środowówi rozbiorze przedstawiciel OP z Lechem Wałęsą wynika, iż prezydent zdaje sobie sprawę z tych celów i akceptuje tryb postępowania Obozu. Lider RdR powiedział, że omówiono także kwestię zawierania kontraktu politycznego między kandydatami na prezydenta, a Obozem. W najbliższym czasie projekt takiej umowy zostanie przedstawiony Lechowi Wałęsą.

Szeremietew stwierdził, że ugrupowania skupione w Obozie Patriotycznym bardzo poważnie rozważają kandydaturę Lecha Wałęsy na urząd prezydenta. Dodał, że BBWR, który oprócz m.in. KPN i RdR tworzy Oboz, jest zdecydowanie zwolennikiem tej kandydatury. "Pozostali podjęli decyzję, kierując się przekonaniem, kto będzie najlepszym gwarantem realizacji naszego programu" — powiedział Szeremietew.

Również w środowie działacze OP rozmawiali z kandydatem KPN na prezydenta Leszkiem Moczulskim. Z komunikatu z tego spotkania wynika, że lider Konfederatów nie wykluczył ewentualnego wycofania swojej kandydatury, ale "na bazie politycznego porozumienia".

Krzysztof Kamiński (KPN) poinformował, że przedstawiciele Obozu chcieli by w połowie października przedstawić własny projekt konstytucji, dla którego bądź będzie obywatelski projekt ustawy zasadniczej zgłoszony przez NSZZ "Solidarność". Oboz zwrócił się do "S", by uwzględniła sugestie drobnych poprawek do tego projektu.

Duże rezerwy walutowe NBP

Niemal 11 mld. dolarów wyniosły na koniec lipca rezerwy walutowe NBP, ponad 17 mld. rezerwy w całym systemie bankowym. W porównaniu z wynikami 7 miesięcy ub.r. tegoroczne rezerwy są niemal dwukrotnie wyższe.

Szczerze popłaca

Na nadmorskiej promenadzie w Międzyzdrojach pojawił się między innymi z dużym kapeluszem w rękę i napisem na tekturze: "Jestem zdrowy, zbieram na piwo". Blizni najwidoczniej współczują nieszczęśliwemu i nie szczerzą groza.

Bez szumu

Na przejściu drogowym w Medyce zdumiał celników obywatel WNP, w którego bagażach znaleziono 500 wyjątkowo gęstych muszli. Wzyszy się tam odzwoili, kiedy przemycający egzotykiem losów wyjątki, lito za pieniądze za sprzedaży muszli morskich zamierzał kupić w Polsce... muszle kłozetowe. Oba rodzaje muszli uspokajająco szumią, ale celnicy szmarzonym transakcjom rzekli stanowcze "nie" i obywatel bez szumu został "cofnięty" w strony ojczyzny.

Most zdrady

Wypoczywający w Studzienicznej (woj. suwalskiej) mieszkaniec Górnego Śląska postanowił wykorzystać na erotyczne hulanki nieobecność żony. Gdy małżonka pojechała samochodem do Augustowa na zakupy, wznowił oddać się — na moście — miłosnyemu igrzom z poznaną wcześniej panną. Miejsce wybrał romantyczne, lecz niefortunne. Los cholery, że właśnie tamtędy nadjechała powracająca żona, będąca na domiar nieszczyście ciąży. Ujrzawszy parę gotówką, z wredną uderzyła materskim autem w drzewo. Pojazd został rozerwany, kobieta zaś na szczęście wyszła z zderzenia bez szwanku. Rywalka natomiast sallowała się uciekającą gubiąc w popochno swe szaty. O losie nędzniczki kroniki milczą.

Polska-Litwa

Inwazja nielegalnych imigrantów

Funkcjonariusze Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej zatrzymali 24 km. w okolicach Ruki Tartak (woj. suwalskiej) 25 Ażajłów, którzy nielegalnie przekroczyli granicę litewsko-polską — poinformował ppłk Antoni Konowicz z POGS w Biłgorodzie.

W ostatnich tygodniach Straż Graniczna zanotowała znaczne nasilenie prób nielegalnego przekraczania granicy przez grupy imigrantów. M.in. w miniony wtorek zatrzymano w Suwałkach 38 Ażajłów, zaś kilka dni wcześniej 30-osobową grupę obywateli Afganistanu, których przetruciono do Polski z Litwy drogą lotniczą.

Wypadki i wpadki

Zgodnie z informacją MSW RL 23 sierpnia br. w kraju odnotowano 144 przestępstwa, w tym — 1 zabójstwo, 1 obrażenie ciała, 14 wyryków chuligańskich, 4 rabunki, 122 kradzieże, w tym — 15 samochodów. Znalezione 15 skradzionych aut. Zarejestrowano 9 awarii ruchu drogowego i 15 porażów.

Znaleziono zwłoki 9 osób. Poszukuje się 26 zaginionych osób. Zatrzymano 50 osób podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Emancypacja na całego

23 sierpnia o godz. 7 min. 30 na ul. Św. Stepano w Wilnie 6 mężczyzn i 1 kobieta pobili V. Guobisa (ur. 1935 r.) i odebrał 600 litów.

Pożar

22 sierpnia o godz. 23 min. 30 we wsi Pakalniškų (rej. wileński) z niewiadomych przyczyn wybuchł pożar w prywatnej klatce stolarskiej A. Buškevičia, podczas którego spalił się dach pomieszczenia, warsztaty do obrabiania drzewa i samochód ZR-130. Straty wynoszą 15.000 litów.

Śtoki przemyt

23 sierpnia około godz. 2 we wsi Jančiunų (rej. solecki) zatrzymano obywateli Azerbejdżanu: E. Mamedowa (ur. 1950 r.), T. Sulejmanowa (ur. 1955 r.), F. Sultanmadowa (ur. 1960 r.), ob. Ukrainy W. Tamocziuka (ur. 1962 r.) i ob. Litwy A. Bairmowa (ur. 1963 r.), którzy na terytorium RL przemyśleli 24 t kawonów.

Opracow. Irena LITWIN

Problemy wsi

Nadal nie jest łatwo otrzymać ziemię

Naczelnik rejonowego zarządu rolnego Stanisław Lebedź, mianowany na to stanowisko przed dwoma miesiącami, ostatnio oświadczył publicznie: "Teraz już możemy szybciej przygotowywać dokumenty w sprawie przywrócenia własności, umowy o prywatyzacji i dzierżawie ziemi". Okazuje się jednak, że przygotowanie dokumentów zajmuje nadal mnóstwo czasu. Niekiedy cały rok. Jedynie decyzje w sprawie przywrócenia prawa własności do ziemi zaczęły zapadać wcześniej. Jeszcze wiosną sprawa pretendenta do ziemi musiała dwukrotnie przejść przez posiedzenia zarządu rejonowego, który zbiera się tylko raz na trzy tygodnie. Żadnej kwestii nie można było zalać operatywnie, a tylko czekać na posiedzenie. Latem wielu członków zarządu przebywa na urloпах. W sumie prezydent musiał czekać średnio 2 miesiące na ostateczną decyzję. Obecnie, gdy utworzono administrację powiatu, jak powiedział S. Lebedź, procedura ta zajmuje średnio zaledwie tydzień. Jak zaznaczył on, tryb podejmowania decyzji w sprawie przywrócenia prawa własności został uproszczony zarządzeniem

naczelnika powiatu, które zostało wydane po przestudiowaniu mankamentów w tej sprawie. "Byliśmy za tym, aby pozostało jak najmniej mitręgi podczas podejmowania decyzji" — mówi S. Lebedź. Obecnie, jak powiedział on, decyzja w sprawie przywrócenia prawa własności do ziemi, po jej przygotowaniu, przekazywana jest do podpisu jedynie naczelnikowi powiatu. Interesowani wręczą się do podpisu egzemplarzy jej decyzji i rejestruje się jako właściciela ziemi.

Jak się okazuje, operatywność w podejmowaniu tych decyzji nie przyspieszy zwracania ziemi prezydentom, których w rejonie zarejestrowano 11 tysięcy. Jak mówił S. Lebedź, ustabilizowała się liczba osób odzyskujących własność: co roku odzyskuje swoją ziemię po 300 osób. Łatwo więc obliczyć, w ciągu jakiego czasu otrzymają ziemię wszyscy, którzy mają do tego prawo. W rzeczywistości sprawa wygląda następująco: w tym roku dokumenty o przywróceniu prawa własności do ziemi wręczono na razie 74 osobom, we wrześniu ma otrzymać jeszcze 150 osób.

Jak mówią specjaliści wydziału regulacji rolnych, zasadnicza przy-

czyną opóźnienia — to sądy, które nie są w stanie szybko podejmować decyzji. Tryb jest następujący: archiwa zawiadamiają rejonowy zarząd rolnej, że już wysłały wszystkie potwierdzające dokumenty, jakie w nich przechowywano. Teraz tylko poprzez sąd można ustalić fakt posiadania ziemi. Znowu wymaga to odpowiedniego przygotowania. S. Lebedź dostrzega tu problem w tym, że tendencje nie przyniosą do służb rolnych starostw dokumentów stwierdzających, iż są dziedzicami ziemi, a służby nie mogą wziąć tych dokumentów z archiwum. Również brak metryk urodzenia, ślubu, zgonu opóźnia przygotowanie przekazania sprawy do sądu. Hamuje to procedurę zwrotu ziemi. Problemem, którego dotychczas nie rozwiązano, jest zwrot ziemi, jaka była dawniej w tak zwanych sznurach. Jak twierdzi S. Lebedź, aby rozwiązać tę kwestię, nieodzowne jest kompleksowe projektowanie wsi, co pochłonił jeszcze około trzech lat.

W związku z trudną sytuacją materialną coraz większa liczba pretendentów chciałyby otrzymać kompensatę na ziemię. Nie jest to łatwe: pieniądze wypłaca się tylko tym, czyja ziemia jest zajęta. W ciągu dwóch lat wypłacono 46 tys. Lt, hektar średnio kosztował 1300 litów. Pieniądzy wypłaca się w miarę ich napływu ze sprzedaży ziemi państwowej.

Piotr RYNGIEWICZ

Sołectniki

Dla wygody klienta

W "Burbiškės" można kupić wszystko

W ogromnym pomieszczeniu tego centrum handlowego rzeczywiście mieści się wiele potrzebnych rzeczy. Jeśli się ma pieniądze i chęć zbudowania sobie przytulnego "gniazdka", to w "Burbiškės" można kupić wszystko do budowy jest potrzebne. Obrazowo mówiąc, od fundamentu do kluczy. Centrum należy do "Burbiškės" ZSA, która utrzymuje kontakty z wieloma spółkami o profilu budowlanym. Co konkretnie Centrum oferuje w przeliczeniu, światłym lokalu? Po pierwsze, wszystkie materiały budowlane — cement, drewno, bloki betonowe, itd. Dla wygodę kupującego zrobiono tak, że można być w jednym miejscu nabyć niezbędne materiały. Ceny? Robi się wszystko, by były niższe niż w innych sklepach. Santechnika, np. kosztuje 0,10 litów taniej niż gdzie indziej. Jeśli czegoś nie ma w danej chwili, można zamówić. Poza tym: meble, farby, lakiery, tapety, kafelki, tania czesza, ceramika, nowoczesne systemy ogrzewcze. Nie w sposób zresztą wykluczający wymiennie.

Twierdzenie, że z pomocą centrum "Burbiškės" można zbudować sobie domek, wcale nie jest przesadą. Pracują tu specjaliści, którzy wykonują projekt. Są brygady wykwalifikowanych robotników, którzy zbudują lub skonstruują nowe. Największa frajda — to jednorodzinne domki (szwedzkiego finkiska, trochę "zlitwinizowane"). Cena nie jest wygórowana. Poza tym, imalże rzecz można, taki domek to autonomiczna jednostka. Jest całkowicie niezależna od miasta pod względem eksploatacji, co zmniejsza cenę przy budowy oraz zmniejsza cenę, jaką będą płacić jego przyszli właściciele. Także wspaniałe domy buduje "Statybininkas" ZSA, lecz zasięgnąć szerzej informacji na ten temat można również w centrum "Burbiškės". Podobno chcą zbudować sobie taki domek już są. No, ale jeśli nawet nie nie budujemy w centrum możemy zawsze znaleźć potrzebną w gospodarstwie domowym rzecz, gdyż w centrum "Burbiškės" mieści się obecnie 13 sklepów i najróżnorodniejszy asortyment budowlany.

Centrum znajduje się w starej dzielnicy Wilna Burbiškės, gdzie istnieją dawne dobre tradycje handlu materiałami budowlanymi, tuż przy niedgięszej ulicy Tunelowej, pod adresem: ul. Kuršų 2. Tel. inf. 63-26-13.

Irena LITWIN
Fot. M. Paluszewicz

Nikolaj NIEZAMOW

Potrzebna jest ustawa o ubezpieczeniu wkładów

Podstawowa zasada ubezpieczenia wkładów najbardziej odpowiadająca Litwie ma być następująca: kompensata nie całą sumę wkładów, a tylko pewną minimalną wysokość i nie od razu, a częściami. Tak zaproponował członek grupy roboczej, opracowującej ustawę o ubezpieczeniu wkładów na Litwie Samuel Talley. We wtorek razem ze swą koleżanką konsultantką Banku Światowego Daną Cook, przewodniczącą Banku Litewskiego Karysem Ratkeviciusem i jego zastępcą Jonassem Naurą omówił on zgodność zasad przygotowywanej ustawy z ustawami regulującymi działalność banku, aspekty strategiczne budowy systemu ubezpieczenia działalności banków.

S. Talley pomagał w tworzeniu analogicznych ustaw w Estonii i na Łotwie. Zaznaczył on, że obowiązująca na Litwie procedura bankrutstwa nieco różni się od istniejącej na Łotwie, przypominał, że powstało tam niezależne Stowarzyszenie Banków, działających przy rządzie republiki, które będzie dysponowało funduszami rekaptalizacji i ubezpieczenia wkładów. Zdaniem ekspertów, działalność nowych struktur nie powinna powieść działalności banku centralnego, nie ma bowiem ani takiej potrzeby, ani środków.

K. Ratkevicius podkreślił, że jest ważną rzeczą przyjęcie na jesiennej sesji Sejmu ustawy o ubezpieczeniu wkładów. Ustawa stanowiłaby część jednolitego systemu ubezpieczenia działalności banków. Przypomniano, że przyjęto już ustawę, służącą za podstawę do utworzenia funduszu rekaptalizacji banków.

Podczas spotkania mówiono o polityce rządu względem banków komercyjnych, w których posiada on pakiet akcji. W kształtowaniu strategii rządu, w dalszym rozwijaniu banków państwowo-komercyjnych powinien pomóc nowy doradca rządu w kwestiach bankowych.

Jeśli pracować mądrze — to i bagno daje zysk

Rozpościerano się tu bagno, porośnięte krzakami, zapomniane przez ludzi. Chyba tylko jesienną porą były się kobiety, zbierające żurawiny. W okresie sowieckim bagno zaczęło osuszać, odkryto bowiem pokłady torfu. Torfu używano do uzielenia pól, na komposty. Nie znajdowano dla niego innego zastosowania. Ostatnio, gdy rozpadły się kolchozy, jakby zapomniano o torfowisku.

I oto znalazł się przedsiębiorczy człowiek, miejscowy, z tego samego rejonu święciańskiego, mianowicie Bronius Steckas. Na torfowisku zawrzało życie, zaczęło rosnąć przedsiębiorstwo z praw rynkowych. Z inżynierem nowego gospodarza w dziale torfowej "Aliai" zaczęło produkować i sprzedawać bykiety torfowe. Zagraniczne paliwo wszak ciągle drożeje i drożeje. Dlaczego więc nie wykorzystać własnego, które jest pod nogami? Powstał handel bykietami, pojawiły się też pierwsze pieniądze. Steckas nie wydawał ich na próżno, inwestował do produ-

kcyj, nabywał wciąż nowe urządzenia, wdrażał też nowe sposoby wydobycia. Do "Aliai" zaczęli coraz częściej zaglądać przedstawiciele firm zagranicznych. I oto wykepe-dowano pierwsze partie torfu aż do Libanu, Izraela. Zainteresowali się nim też Włosi. Spróbowali użyć do uprawy warzyw. Udało się znakomicie! Teraz Włosi są stałymi klientami torfarni. Płacą do 270 litów za tonę, czyli około 20 razy więcej niż miejscowi nabywcy.

Zadwołone są obydwie strony. Współpraca trwa.

— Dziś wszystkim żyje się niełatwo — mówią robotnicy torfowni "Aliai". Jedni siedzą z założonymi rękoma lub bezzajają władzę. Ale cudów nie będzie, manna nie spadnie z nieba. Trzeba nie czekać, a myśleć. Bagno też może dać korzyść. Na zarobki nie skarmimy się, pracy wystarczy. Utrzymujemy własne rodziny, a i ludziom przynosimy pożytek.

Nikolaj NIEZAMOW

Należy budować niezawodny system informacji turystycznej

Otwarcie dodatkowych ośrodków informacyjnych, reprezentujących turystykę przynajmniej w Moskwie i Petersburgu jest sprawą honoru państwa, mówił naczelnik wydziału infrastruktury usług Państwowego Departamentu Turystyki, koordynator narodowego programu rozwoju turystyki Gintautas Indriunas. Rozwój infrastruktury turystycznej znacznie hamuje brak podstawowej informacji za granicą. Obecnie na świecie działają tylko dwa ośrodki informacyjne Litwy, mianowicie wspólny ośrodek turystyczny trzech krajów bałtyckich w Helsinkach, gdzie niestety, nie ma przedstawiciela naszego kraju oraz centrum informacyjne w Niemczech.

Strategiczny program rozwoju turystyki i konkretny plan środków jego realizacji zostały przyjęte prawie dwa lata temu, jednakże brakuje pieniędzy, więc nie rozpoczęto nawet najważniejszych prac, mianowicie — nie przygotowuje się ustaw, nie buduje systemu informacyjnego, nie popiera się inwestycji.

Zdaniem G. Indriunasa, nie posiadając systemu informacyjnego turystyki państwo traci bardzo ważne

wiedomości, mianowicie — ilu rzeczywistych turystów przyjeżdża do kraju, ile pozostawia pieniędzy, jakie jest w istocie zapewnienie hoteli. Przedstawianie tej podstawowej statystyki musi być obowiązkowe i regulowane przez państwo określonymi aktami normatywnymi. Samorząd, prozono o przedstawienie statystyki dotyczącej turystów, nawet nie fatygują się, by odpowiedzieć. Korzysta się pod tym względem z danych Departamentu Po-

lucji Granicznej o ogólnej liczbie cudzoziemców przekraczających granicę i informacji Departamentu Statystyki, uzyskanej z hoteli. Jak powiedział Gintautas Indriunas, statystyka ta nie jest pewna, z granicy bowiem otrzymuje się bardzo ogólnikowe informacje, która nie przedstawia liczby turystów, hotele natomiast z przyczyni niesprzyjającej polityki podatkowej muszą ukrywać rzeczywistą liczbę gości.

"Według Departamentu Statystyki, w ubiegłym roku hotele kraju były zajęte zaledwie w 25-30 proc., to zaś oznacza rzeczywiste bankructwo" — powiedział G. Indriunas. — w gruncie rzeczy trudno jest znaleźć w hotelu wileńskim miejsce, nie rezerwując go chociażby o tydzień wcześniej".

Taka statystyka wprowadza w błąd i odstrasza potencjalnych inwestorów. Nie widzą oni bowiem sensu, by na

Litwie budować nowe hotele i nie inwestować do rekonstrukcji istniejących. Jak powiedział G. Indriunas, hotelarstwa Litwy nie wdrożyły żadnej inwestycji zagranicznej, chociaż wielokrotnie próbowano to uczynić. Przygotowały się temu i biurokraci rodu mi, i różne bariery prawne — zakażają wadzenia kasyna, problem zamiaru i in.

Poza tym, "Po prywatyzacji hotele i domów wczasowych znalazło się nie w właściwych rękach" — powiedział G. Indriunas. Kupującym wyłącznie jako nieruchomości (np. hotel "Vilnius"), a w czasie rozprawy obecnie procesu reparywacji odpowiadać się, że na Litwie wkraczał mi międzynarodowej sieć hoteli i ośrodków autentycznym biznesem hotelowym.

Aurora POTEMKINA
KŁ. 217A

Wczoraj w prasie Litwy

Diena

"Namiętności loterii sportowych"

Loteria, jak podają słowniki, jest to losowanie pieniędzy lub przedmiotów na podstawie nabytych losów. Urządzane są one od najdawniejszych czasów, rozpowszechnione na całym świecie. W jednym z nich prowadzą je muni-cypality, charytatywne i inne organizacje społeczne, gdzie indziej, np. we Włoszech i Francji — państwo. Uzyskane środki (loterie są dochodowe) wykorzystuje się na wsparcie mieszkańców, których dotknęło nieszczęście, na potrzeby budżetu, rozwój sztuki i sportu oraz inne konkretne cele.

Gdzie jest zysk, zawsze znajdują się ludzie, którzy chcą go mieć i oczywiście — rzadzić. Z tej prostej przyczyny loterie ktoś powinien regulować, a przeciwnym bowiem razie zapanuje namiętność i nieporządek. Na Litwie obecnie są cztery osoby prawne, zarządzające loteriami sportowe — "Lietuvos loterija" (dawny zarząd "Sportloterija"), "Zalgiris loterija", "Logika ir Azartas" oraz "Olijeja".

W myśli obowiązujących przepisów, tę dziedzinę życia społecznego i państwowego powinien regulować rząd, który wydaje licencje na urządzenie loterii. Niestety, nie robi tego. Organizacje sportowe, które w istocie odpowiadają wszystkim loterie, nie chcą mieć więcej konkurentów, "naciskają" na rząd, dążąc do monopolu w tej dziedzinie.

W kwestii br. dyrektor Departamentu Kultury Fizycznej i Sportu Vytas Nenius publicznie oświadczył, że "dojrzała" sprawa, aby połączyć istniejące przedsiębiorstwa loteryjne w spółkę. Czyli, mówiąc inaczej, departament chciał "zagarnąć" kapitał nie tylko państwowy, ale również prywatny. Każdy doładował rozumie, że o wiele trudniej jest utworzyć nowe przedsiębiorstwo, niż zjednoczyć organizacje prowadzące już nieźle tę pracę.

Są zdania, że należałoby utworzyć takie przedsiębiorstwo loteryjne, którego zarządcą byłaby instytucja państwowa i organizacje społeczne lub charytatywne oraz wszystkie przedsiębiorstwa, które obecnie urządzą loterie. Powstałyby jednolity system rozpowszechniania loterii, silna podstawa materialna, samo zaś przedsiębiorstwo najpewniej zostałoby efektywnie działającym podmiotem gospodarczym. Jednakże wątpliwe, czy organizacje społeczne lub charytatywne zostałyby bez pewnego kapitału przyjęcie do takiego przedsiębiorstwa, chociaż chętnie uczestniczyłyby w takiej działalności. Urządzające loterie osoby prawne nie chcą takiego wspólnego przedsiębiorstwa, doskonale bowiem uświadamiają, że straca wtedy część dochodów i nie będą miały władzy.

Faktycznie żadne działające obecnie na Litwie przedsiębiorstwa loteryjne jeszcze nie zasługują na rzeczywisty jego nazwę. Są one raczej bardziej podobne do struktur komercyjnych, które różnymi sposobami wydłużają piętnasto do lat. Pojedynczy próbe zbadania ich systemów dochodów i podziału zysków, jak też innych spraw finansowych, jednakże niektórzy nie zechcieli odsłonić tajemnic "komercyjnych". Odnosi się więc wrażenie, że skoro społeczeństwo nie zwraca się zysków z loterii, więc nie należy pozwolić, byśmy interesowali się tymi sprawami.

W warunkach takiego balaganu istnieją możliwości szerszenia się różnych pseudoloterii, oczywiście z udziałem. Słabe organizowane loterie "Krokodilų loterija", "Karūna" i inne, reklamują się, że są zawsze bez przegranych. Produkują się nie zabezpieczając przed fałszerstwem losy, urzędnicy są przy hazardowe w sądach, na kiermaszach i innych miejscach publicznych. Jednakże niektórzy nie słyszeli, aby kiedykolwiek wszczęto sprawę karną dotyczącą podobnych zjawisk.

Rząd powinien przesłać do sądu organów organizowania loterii w naszym kraju. Nie można pozwolić, aby rozpalali się namiętności organizatorów loterii, natomiast hazard jest domeną gracza, a nie organizatorów.

REPUBLIKA

"Kierowana przez Litwinów firma "wydoła" mińszczan"

— publikacja Gintautasa Jankevičiaus

Na początku tego lata w Kozłowa powstała spółka finansowa "Techniprom". Kierownictwo objeli Litwin V. Maniūšas oraz dwaj jego najbliżsi pomocnicy A. Bulojczyk i I. Truchanowicz. Od pierwszych dni istnienia firma zaczyna proponować naiwnym mieszkańcom proste fantazyjne rzeczy. Co więcej, reklamuje się, że ma solidną polisę ubezpieczeniową, a ponieważ gwarantem jest znaczna firma zagraniczna. Wykłada, gotowych powierzyć swe pieniądze, najbardziej interesowały proszę procenty, jakie ona oferowała. Ludzie więc tu zili masowo i nie tylko z Mińska, ale też z okolicznych rejonów. Niezwykle uprzejmi pracownicy wyjaśniali każdemu, że firma powierzy jej 10 milionów rubli w ciągu miesiąca "obróci" 9-krotnie...

Do "wydołaniu" mieszkańców Mińska i okolicznych rejonów o lipca firma "Techniprom" składa podanie, że się likwiduje.

11 lipca szef jej pomieszczenie opuszcza. Znikły ślady pracujących tam ludzi. Zabrano za sobą niektóre nawet meble. Zgromadzono ogromny tłum wladkowców po uświadomieniu, że został oszukany, wymalali drzewi wstrząs do wewnątrz. Każdy starał się chociażby częściowo wyrównać poniesione straty: chwytały aparaty telefoniczne, krzesła, wydierano nawet gniazdko i wtyczki elektryczne.

Tum ludzi zgromadził się też przed lokalem firmy przy ul. Kozłowa. Prawdopodobnie ten budynek także zostały zdemontowane, gdyby nie dyktował tu wzmożniony oddział policji — rozszczenienci władcy zdemontowali więc tylko jeden pokój.

Jak powiedzieli "Respublika" funkcjonariusze prokuratury rejonu partyzanckiego w Mińsku, przeciwko dyrektorowi firmy "Techniprom", mieszkańcom Litwy Vytautasowi Maniūšasowi 13 lipca wytoczono sprawę karną. Jednakże zarówno on jak też jego wspólnicy A. Bulojczyk i I. Truchanowicz ukrywają się przed organami sprawiedliwości Białorusi i są poszukiwani. Do Prokuratury Generalnej Litwy wysłano dokument, zawierający prośbę o przesłanie miejsca zamieszkania V. Maniūšasa na Litwie, aresztowania go i przeprowadzenia rewizji w jego mieszkaniu. Według danych, jakie posiada redakcja, miastem rodzinnym V. Maniūšasa jest Uciaha (choćby, prawdopodobnie urodzony on jest w Krasnojarsku), przez długi czas mieszkał w Wilnie, był postacią dobrze znaną w świecie przestępczym.

Według danych funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości Mińska, dotychczas nie udało się dokładnie ustalić, ile pieniędzy wyłudził od wladkowców V. Maniūšas i jego wspólnicy. Albowiem poszkodowani nadal noszą podania do prokuratury.

Jedynakże dziś jest już jasne, że suma ta znacznie przekracza 2 mln dolarów USA.

Spotkania z okazji 100 rocznicy urodzin F. Żwirki

Ppłk mgr inżynier Stanisław Chlebowski i jego poczet

...Był odpowiedzialny za całą delegację WLOP. W drodze na trasie Wilno-Święciany opowiedział niemal całą historię Litwy. W Wilnie — zna każdy zabitek architektoniczny, niezbędnie — daty związane z większymi lub mniejszymi wydarzeniami.

— Urodził się Pan w Wilnie? — Nie.

— Jest Pan z zawodu historykiem? — Nie. Historia to moje hobby, a dokładniej — historia sztuki wojennej, historia lotnictwa.

— Skąd więc ten duży zasób pańskiej wiedzy o naszym mieście? — Interesowałem się, czytałem, na pamięć nie nauczyłem.

— Z domu Pan to wyniósł? Rodzice... — A nie, żadnego w tym sensie "spadkobierstwa". Ja jestem taki zwykły, wiejski chłopak. Latać mi się chciało, no...

— Tak!... typowo polski Jan Wnęć.

— O, o — coś w tym rodzaju.

— Wnęć strągał figury świętych z ogromnymi skrzydłami...

— Ja — nie. Latam. Wciąż latam.

— Czyli — pełni Pan służbę w wojskach lotniczych. Ile to już lat? — Dwadzieścia trzy.

— Niezbyt różni się Pan wiekiem od swoich chłopców z pocztu.

— Muszę pan powiedzieć, że wojskowi nie lubią być komplementowani, a ja właśnie jestem jednym z nich.

— Zgoda. Już nie będę więcej Pana komplementował. Ale pańskich chłopaków z pocztu... chyba mogą, bo tego nie słyszą. Zresztą — nie, ja nie komplementuję. Słyszałem, jak teraz na uroczystościach w Święcianach ludzie mówili z nieukrywanym uczuciem wzruszenia i zachwytu: "chłopcy jak malowani". Wystąpili w pełnej gali w umundurowaniu lotniczym i przy szablach. W pamięci tych tu ludzi pozostali anonimowi. Nazwie Pan ich nazwiska?

— Porucznik Wiktor Lipiński, podporucznik Krzysztof Sikorski i sierżant Paweł Liczkowski. Historycy sztabu Polskich Sił Powietrznych na Zachodzie zostały pobrane z Muzeum Wojska Polskiego — za zgodą Ministra Obrony Narodowej.

— Pobrano na okoliczność wyjątkową — uroczyste obchody w Święcianach 100 rocznicy urodzin Franciszka Żwirki.

— Tak jest. Muszę powiedzieć, że z tego przedsięwzięcia mam bardzo dużą satysfakcję. Misja nasza została spełniona. Była to impreza, na której został położony szczególny akcent polityczny. Polskę i Litwę łączy 600 lat wspólnej historii. Byliśmy razem na wszystkich bitwach. Litwa — była zawsze z Polską. Teraz, w Święcianach

— świętym pokaz swojej sprawności dla lotnicy polscy i litewscy. A wracając do historii niezbyt odległej. Przed wojną Litwa miała silne lotnictwo: 120 samolotów bojowych i 30 tysięcy żołnierzy — dobrze uzbrojonych, zorganizowanych. Był taki okres w naszej historii — 250 — lat — kiedy to Armia Litewska i Wojsko Polskie były niezwykłością.

— Kłęk!... One powinny jeszcze bardziej wiązać z sobą narody.

— Czego przykładem — Powstania Listopadowe i Sztuczyniowe. Były wyromnieniem dołdem bratersstwa broni Litwinów i Polaków.

— A jednak... musiał Pan studiować historię.

— Już to mówiłem. Historykiem jestem z zamiłowania.

— A z wykształcenia? — Inżynier, chemik, ekonomista. Skończyłem uczelnię wojskową. Latanie — to mój żywioł.

Kocham powierzać. Powierzcie — to romantyzm. Franciszek Żwirko też kochał powierzać, był romantykiem. Był i pozostał uosobieniem sławy lotnictwa wojakowego ze sportowym.

— 100 rocznica urodzin Franciszka Żwirki prawie że się zbiegła z 75-leciem Polskich Sił Powietrznych. W związku z tym nasuwa mi się pewna refleksja na temat powiązań przeszłości ze współczesnością. W zamyśleniu roku 1932, w którym zginęli nieodżałowani Żwirko i Wigura, sprawodawca z obdanych wcześniej — tego samego roku — Międzynarodowych Zawodów w Berlinie, na których Żwirko i Wigura zdobyli pierwsze miejsce, odnotował, że również inne załogi — 911 i 18 zdobyły również pierwsze miejsca w konkurencji zespołowej. Ze — z 5 wysłanych samolotów Polska miała 4 w pierwszej 20-tce. W konkluzji sprawodawca napisał: "Słone i wielkie lotnictwo bieżących mieli wówczas, gdy nie tylko garstka zapalonych młodzieży będzie uprawiać sport i turystykę lotniczą. Anglia opiera swoją potęgę na sile flocie wojennej i handlowej, lecz całe społeczeństwo jest żywe z morzem. Polska wówczas osiągnie panowanie w powietrzu, gdy całe społeczeństwo oswoi się i żyje z powietrzem."

— Podobnie — to powietrze kocha? — Gorącym miłośnikiem historii lotnictwa i zwolennikiem rozumiejącym tradycje w lotnictwie jest dowódca WLOP, generał dywizji, doktor pilot Jerzy Gotowała. Hasło Gotowała — to przywrócenie tradycji Polskich Sił Powietrznych. On duży i z pasją mógłby pana na ten temat opowiedzieć. Wojska lotnicze są odpowiedzialne za kierowanie ruchu w

przestrzeni. W Wojsku Polskim w lotnictwie ważne są tradycje. One są symbolem ciągłości wcześniejszych osiągnięć z nowoczesnymi. Dla żołnierza polskiego czy to na Ładzie, czy na Morzu, czy w Powietrzu dewiza jest: Bóg, Honor i Ojczyzna — napis ten widnieje na naszym sztandarze. Ta dewiza pozwoliła Polakom przetrwać 123 lata niewoli, okupację hitlerowską.

O tradycjach można mówić długo i ogólnikowo. Chciałbym jednak ponownie wrócić do postaci Żwirki. I do tego święta — pięcioletniej klamry właśnie bogatych tradycji. W danym przypadku — związków tradycyjnych narodów litewskiego i polskiego. Franciszek Żwirko był przede wszystkim synem Ziemi Litewskiej, a już potem pilonem. To — przedłuża istnienie, przekracza nakreślone granice, wychodzi ponad państwowe. To co ludzkie jest najważniejsze. Jesteśmy braćmi. To, że na tej imprezie obok naszego sztandaru stanął sztandar Sił Powietrznych Litwy — jest głębokim, wymownym symbolem. I skoro już o symbolach mowa więc, trzeba powiedzieć, że lotnik Żwirko — to symbol nowoczesnego lotnictwa. Przelamał niemoczące barierę swoimi wynajmami. Ostatecznie — do zwycięstwa przyczynił się, który przychodzi do celu. Ziemia Litewska wydała wiele wybitnych postaci. Żwirko jest odzwierciedleniem tej ziemi w XX wieku i odzwierciedleniem losów w powieką historii. To obecna uroczystość w Święcianach będzie owocowała w przyszłości przybliżając do siebie dwa bratnie narody. W naszej dotychczasowej wspólnej 600-letniej historii nie zdarzyło się, żeby kłóżył się stron zwolodca. Polacy uważają Litwinów za swoich braci.

— Pięknie Pan powiedział o tych... powikanych losach.

— Losy są różne. Przypadek decyduje o losie. Przykład Żwirki — los człowieka jest wypisany, wyznaczony...

— Jakże macie układy z lotnictwem cywilnym?

— Bardzo dobre. Jesteśmy braćmi jednego Nieba.

Rozmawiała

Ahwarda Antonina BAJOR

NA ZDJĘCIACH: Święciany, 13 sierpnia 1995 r. Poczet sztandarowy.

Podpulkownik Stanisław Chlebowski w rozmowie z dziennikarką "Kurier Wileński".

Fot. Zbigniew Markowicz

Z doniesień PAP.

Ze świata

ELTA, PAI PRESS

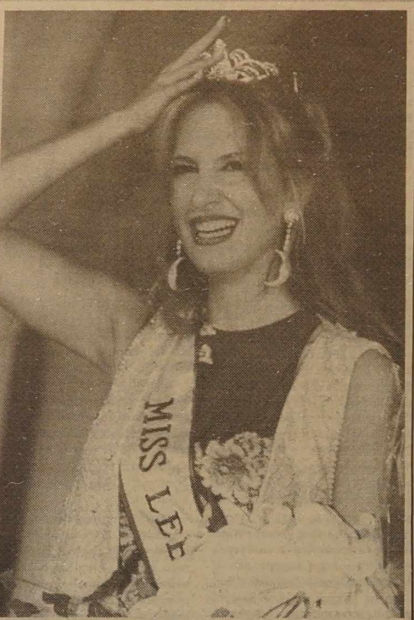
Była Jugosławia

Szczyt w Indonezji

Prezydenci Bośni, Chorwacji i Serbii przyjęli zaproszenie indonezyjskiego prezydenta Suharto i spotkali się na szczycie w Dżakarcie, by podjąć próbę rozwiązania kryzysu w b.Jugosławii.

Pierwsza grupa ukraińskich żołnierzy ONZ-owskich sił pokojowych wyjechała z muzulmańskiej enklawy Goradze, jednej ze "stref bezpieczeństwa" ONZ. Jak poinformował rzecznik sił ONZ Myriam Sochacki, wyjazd 75 ukraińskich żołnierzy blokowany był od tygodnia przez Serbów bośniackich.

Liban

Miss Libanu'95 została wybrana studentka Dina Azor. 22-letnia piękność studiuje angielską literaturę na uniwersytecie w Bejrucie. Fot. EPA-LTA

Bliski Wschód

Król Jordanii oskarża władze irackie

Król Jordanii Husajn w przemówieniu telewizyjnym do narodu oskarżył prezydenta Iraku Saddama Husajna o oszukiwanie opinii publicznej i spowodowanie ogromnych cierpień ludu irackiego. W 45-minutowym przemówieniu monarcha nie wymienił imienia Saddama Husajna, ale ostrzegł, że może zerwać stosunki z Bagdadem o ile tamtejsze władze będą nadal uprawiały politykę, która — jego zdaniem — jest szkodliwa dla Jordani i całego świata arabskiego.

Monarcha mówiąc o ucieczce dwóch zięciów i córek Saddama Husajna 8 sierpnia do Jordanii oświadczył, że zbiegowie otworzyły mu oczy na prawdziwą naturę reżimu w Bagdadzie. Zbiegowie ujawnili mu, że Saddam Husajn planował ponowny najazd na Kuwejt i na Arabię Saudyjską.

Król oskarżył władze irackie o wprowadzanie go w błąd. Podkreślił, że lud iracki cierpi nie tylko z powodu antyirackich sankcji nałożonych przez ONZ po irackiej agresji na Kuwejt, "ale także z powodu praktyk, które pozbawiały irackich obywateli najbardziej podstawowych praw człowieka".

Generał Hasan Kamel i jego rodzina (zbiegowie) wyjaśnili mi wszelkie dwuznaczności i ukazali całą prawdę o rzeczywistej sytuacji w Iraku i cierpieniach jego ludności" — powiedział król Husajn. Monarcha

zaznaczył, że rozważał ostatnio alternatywne źródło zaopatrzenia Jordani w ropę naftową i gaz, ale nie zamierza na razie zamknąć granicy Jordania-irackiej ani też zrywać stosunków handlowych z Irakiem. Jordania otrzymuje z Iraku dostawy paliw płynnych w ramach dżufu w wysokości 1,1 mld dolarów, jaki ma wobec niej Irak.

Ostatnio administracja waszyngtońska zabiega o to, by Kuwejt stał się alternatywnym źródłem zaopatrzenia Jordani w ropę naftową.

***

Rządowy dziennik saudyjski "Al Madina" zwał światową społeczność do obalenia siłą "krwawego reżimu Saddama Husajna" w Iraku.

Według tego dziennika nie do przyjęcia jest też prasy zachodniej,

ze nie można obalić Saddama Husajna, ponieważ nie ma kim go zastąpić. Dziennik dodał, że "nikt, kto zamierza obalić Saddama Husajna, nie będzie grzeszył od niego" i że "trzeba uratować lud iracki po Świerćwiecu panowania krwawego reżimu".

NA ZDJĘCIU: król Jordanii Husajn.

Izrael

Aresztowano terrorystów

Jak podał na konferencji prasowej szef wywiadu izraelskiego (jego nazwiska nie ujawniono), na dwa dni przed poniedziałkowym zamachem bombowym na autobus w Jerolimie wywiad wewnętrzny, Szin Bet, aresztował 27-letniego studenta palestyńskiego Nasr Issę z bożona dla uchodźców palestyńskich Balata.

Po poniedziałkowym zamachu wywiad uzyskał zezwolenie na "ostre przesłuchanie", czyli zastosowanie tortur wobec aresztowanego, który wyznał, że spędził kilka tygodni w strefie Gazy i przeszedł tam przeszkolenie w dokonywaniu zamachów bombowych w Jechii Ajlaza, zwanego "inżynierem". Jest on głównym planistą Hamasu, a zarazem specjalistą od przygotowywania zamachów bombowych i produkcji bomb-pułapek.

Wywiad izraelski uważa, że "inżynier" — pseudonim ten pochodzi od wykształcenia i zawodu wykonywa-

nego niedługo przed Ajlaza — jest odpowiedzialny za co najmniej 6 samobójczych zamachów bombowych dokonanych przez członków Hamasu w Izraelu od kwietnia ub. roku. Zginęło w nich 76 osób.

W środę policja izraelska przeprowadziła rewizję w mieszkaniu w Nabulus (Zachodni Brzeg Jordani), gdzie mieściła się tajna wytwórnia bomb. Znalaziono tam surowce do produkcji ładunków wybuchowych, peruki, fałszywe dowody tożsamości i gotowe do użycia bomby.

Dzięki wymuszonym na Issie ze-

znaniach wywiad izraelski rozbił jedną z komórek Hamasu na zachodnim brzegu Jordani, która zarządzała stacją infrastrukturalną dla innych grup terrorystycznych tej organizacji fundamentalistów muzulmańskich. Aresztowano 30 podejrzanych.

Szef Autonomicznych Władz Palestyńskich Jasir Arafat nakazał swej policji w Gazie i w Jerychu wytypować i aresztować dwóch aktywistów fundamentalistycznej organizacji terrorystycznej Hamas, odpowiedzialnych za dwa ostatnie zamachy bombowe w Tel Awiwie i w Jerolimie. Personalia obu podejrzanych przekazał mu izraelski wywiad wojenny Nasr Jussef.

Dwaj poszukiwani to "mózg" natli zajmującej się budową bomb i ich podkładaniem.

Rosja

Problemy "partii władzy" — Żyrinowski zapowiada zamach stanu

Realia życia politycznego w Rosji nie potwierdzają oczekiwań kremlewskich strategów, którzy zainicjowali proces tworzenia dwóch przedwyborczych koalicji w nadziei, że kierowane przez premiera Wiktora Czernomyrdina i przewodniczącego Dumy Iwana Rybkina bloki zdobędą w grudniowych wyborach parlamentarnych stabilną większość w nowej Dumie Państwowej.

Fundamentem bloku "Nazd dom — Rosja" stał się sojusz regionalnych władz wielkiego przemysłu

W założeniach analityków z Kremia, "centroprawy" blok Wiktora Czernomyrdina i "centrolewicowy" — pod przewodnictwem Iwana Rybkina miały wypieć centrum rosyjskiej sceny politycznej, sypczając na pobocze życia politycznego pomniejszych, opozycyjnych wobec obecnych władz ugrupowań. Czernomyrdinowi udało się utworzyć koalicję pod nazwą "Nazd dom — Rosja", której fundamentem stał się sojusz regionalnych władz administracyjnych, wielkiego przemysłu (przebie wszystkim wydobywczo) i świata finansów.

W Centralnej Komisji Wyborczej dość amorficzna i słaba koalicja, złożona z 36 organizacji, z których tylko cztery — "Regiony Rosji", Związek Realiistów, "Moja Ojczyzna" i Rosyjski Związek Młodzieży — mają jakieś takie wpływy. W stosunkowo zgodnej opinii rosyjskiej prasy taki blok praktycznie nie ma szans na przekroczenie bariery 7 proc. głosów, wymaganych do wejścia do parlamentu.

Blok centrolewicowy może jednak powstać

Z udziałem Federacji Związków Zawodowych, Partii Przemysłowej, byłeż Partii Samorządu Ludowego — ale bez Rybkina i i jednoczącym antyelnicyjskim charakterze.

Rybkina ma zapewnione wysokie stanowisko we władzach wykonawczych

Według tygodnika "Moskowskie Nowosti", Iwan Rybkina świadomie nie podjął aktywnych wysiłków na rzecz zbudowania silnej koalicji, ponieważ zrzecęynał i ubiegania się o zachowanie stanowiska przewodniczącego Dumy. "Moskowskie Nowosti" twierdzą, że Rybkina nie obiecane wysokie stanowisko we władzach wykonawczych: sekretarza Rady Bezpieczeństwa Rosji lub pierwszego wicepremiera.

Blok Czernomyrdina wygląda o wiele solidnie

Mimo że nie ma w nim jakiegokolwiek się partii (oprócz Partii Rosyjskiej

Jedności i Zgody). W najbardziej optymistycznych prognozach "Nazd dom — Rosja" może zebrać do 25 proc. głosów z ogólnokrajowej listy partyjnej (co da mu 50 mandatów) i większość miejsc w okręgach jednomandatowych.

Wybory w swierdłowski guberni miały ogólnorosyjskie znaczenie

Siłę swojej nowej partii Czernomyrdin wypróbował w wyborach gubernatora obwodu swierdłowskiego i poniósł drugoczną klęskę. Popierany przez "partię władzy" dotychczasowy gubernator Aleksiej Strachow zebrał dwa razy mniej głosów niż Eduard Rossel, odwołany i tego stanowiska w 1993 roku przez Jelcyna po proklamowaniu na terytorium obwodu Republiki Uralskiej.

Lokalne wybory w swierdłowskiej guberni miały ogólnorosyjskie znaczenie. To pierwsze dlatego, że były to pierwsze w Rosji powszechne wybory gubernatora (szefowie administracji obwodów są mianowani przez prezydenta), po drugie — ponieważ i władza, i opozycja potraktowały je jako próbę generalną przed grudniowymi wyborami parlamentarnymi.

NDR wystąpił w roli czynnika konsolidującego opozycję

Te, w drugiej rundzie Rossela poparły wszystkie ugrupowania opozycyjne — od komunistów po partię Żyrinowskiego, która opowiadała się przeciw za przekształceniem wszystkich regionów rosyjskich w gubernie — zapowiada, że w grudniu kandydat z bloku Czernomyrdina będą musieli walczyć ze zjednoczoną opozycją wszystkich ugrupowań niechętnych obecnym władzom. NDR wystąpił więc w bardzo niewdzięcznej roli czynnika konsolidującego opozycję.

Czernomyrdin nie widzi w zwycięstwie Rossela tragedii

Po ogłoszeniu wyniku wyborów premier Czernomyrdin popieszenie oświadczył, że obwód swierdłowski jest nietypowym regionem, a populację Rossela, od kłku dla należącego do elity politycznej Rosji, nie pozostawiała większych szans Strachowowi. Czernomyrdin oznajmił, że "nie widzi w zwycięstwie Rossela tragedii", ale zapowiedział "wyciągnięcie odpowiednich wniosków" z przebiegu kampanii wyborczej w obwodzie.

W świetle wyniku wyborów w Jekaterynburgu uzyskanie większości w obwodach jednomandatowych przez NDR w grudniu wydaje się bardzo problematyczne. Pod znakiem zapytania stanęła też przyszłość Czernomyrdina jako już prawie pewnego sukcesora Jelcyna na stanowisku prezydenta.

Jelcyń nazwał Skokowa "rezewowym premierem"

Pojawili się opinie, że w tej sytuacji Jelcyn poszuka innego silnego i w miarę lojalnego sojusznika. Według "Moskowskich Nowosti" do takiej roli może претендовать były sekretarz Rady Bezpieczeństwa, dziś lider Kongresu Wspólnost Rosyjskich (KRO) Jurij Skokow. W swoich wspomnieniach Jelcyn nazwał Skokowa "rezewowym premierem" i mimo skomplikowanych stosunków prezydenta z liderem KRO taki alians nie jest teoretycznie wykluczony.

KRO ma w swoich szeregach generała Lebedia

Kongres Wspólnost Rosyjskich ma w swoich szeregach byłego dowódcę 14 Armii w Nadmorsiu generała Aleksandra Lebedia, uważanego przez

wielu socjologów za najpopularniejszego polityka w dzisiejszej Rosji. Według wyrywkowych sondażów, Lebedia popiera ok. 30 proc. potencjalnych wyborców, co — w porównaniu z 44 proc. poparcia deklarowanego dla Jelcyna — jest wskaźnikiem imponującym.

Lebed, będący obecnie wiceprzewodniczącym KRO, powiedział w środę, że Kongres może zebrać w wyborach parlamentarnych 15-20 proc. głosów. Taki wynik uzmocnił i Kongresu największe ugrupowanie w Dumie Iurij Skokow niezmale automatycznie stałaby się najbardziej realnym kandydatem na stanowisko szefa państwa i najpopularniejszym prezydentem na fotei prezydenta w wyborach 1996 roku.

Zamach stanu może nastąpić pod koniec tygodnia

Przywódca nacjonalistycznej Partii Liberalno-Demokratycznej Władimir Żyrinowski ostrzegł w środę przed niebezpieczeństwem zamachu stanu w Rosji, który — jego zdaniem — może nastąpić pod koniec tego tygodnia.

Podczas spotkania z dziennikarzami w Petersburgu Żyrinowski oświadczył, że "sily antykonstytucyjnej w kierownictwie Rosji, świadome i nieświadome klęwa w zbliżających się wyborach parlamentarnych i procesach, zaczęły prowadzić do ich uderzenia".

Żyrinowski dodał, że sytuacja zmierzająca do ich uderzenia, wojsk rosyjskich w Czeczenii, która "cierpią głód", jest czynnikami wywołującymi niezadowolone wojskowskich, co może ułatwić wywołanie sił zbrojnych przy próbie ustanowienia porządku konstytucyjnego.

Sport

ZALIGRIS* - W PÓLFINALE

* Na turnieju koszykówki o nagrodę A. Bielowa w Petersburgu...

* Włodzisław "Śląk" po porażce z potęgami...

* Na odbywającym się w Argentynie olimpijskim turnieju kwalifikacyjnym...

UNIWERSJADA OTWARTA

W japońskim mieście Fukuko nastąpiło uroczyste otwarcie Letniej Uniwersjady...

Opolem w 12 gwałtach sportu do zdobycia jest 144 komplety medali...

Przygotowane przez Japończyków medale są nietypowe, więc z pewnością będą miały wartość...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Triumf "LEGII" Polaki futbol doczekał się wreszcie...

Do pierwszej rundy rozgrywek zakwalifikowały się "Dynamo" Kijów...

W pierwszym meczu finałowym pucharu Libertadores...

W pierwszym meczu finałowym pucharu Libertadores...

W pierwszym meczu finałowym pucharu Libertadores...

W pierwszym meczu finałowym pucharu Libertadores...

W pierwszym meczu finałowym pucharu Libertadores...

mistrzostwach świata w wioślarstwie akademickim...

Trzy złoty będą reprezentować również w pódfinale Polskę...

PIERWSZE REKORDY

Na mistrzostwach Europy w pływaniu rozgrywanych w Wiedniu...

Wyciąg długodystansowy na 25 km międzywyr Niemiec Ch. Wandratsch...

W skokach z 10-metrowej wieży zwyciężył Rosjanin W. Timoszyn...

A oto zwycięzcy wyciągów pływackich na 400 m st. zm. - J. Sievinen...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

Wzrosnąj piąwszy medal dla Polki zdobyła Judozka M. Kłodzkiej...

TELEWIZJA

PIĄTEK, 25 SIERPNI

LTV

18.00 - Wiadomości. 18.10 - Dla dzieci. 18.50 - Wiadomości (rok). 19.00 - Teleoana. 19.05 - Takelator. 19.50 - Styl. 20.30 - Panorama. 21.00 - Sport. 21.10 - S. "Matka i Ymir". 21.40 - Aleja Laivea. 22.00 - Teleoana. 22.05 - Telegra. 22.00 powiódzenia. 23.00 - Wiadomości wieczorne. 23.15 - Film "Eglantina".

BAŁTYCKA TV, TV POLONIA

7.35 - S. "Tak świat się kreć". 8.25 - S. "Graniczna nio". 16.00 - Festiwal Muzyki tańcu. 16.05 (P). 16.25 - "Wyżsi ze swięj samotności - program dokumentalny (P). 16.30 - Moje książki - Izabella Cwińska (P). 16.50 - "Festament Mikolaj" reportaż (P). 17.30 - "Gra" i teleturist. 18.00 - Teleexpress (P). 18.15 - Filmy anim. 18.30 - Kino - moja miłość. Film "Przygodzka miłosa". 19.00 - Nowości bałtyckie. 19.05 - Cd. filmu "Przygodzka miłosa". 20.00 - "Ja, ty, i inni...". 20.30 - S. "Graniczna nio". 21.00 - Nowości bałtyckie. 21.05 - S. "Tak świat się kreć". 22.00 - Panorama (P). 22.35 - "Najważniejsze to kochać".

LNK TV

7.00 - Poranne kolo. 9.00 - Teleshop. 9.05 - S. "Bez domu jest źle...". 17.00 - Czas. 17.20 - Program o przeszłości "Kroniki radzieckie". 18.10 - Filmy anim. 18.35 - S. "Bez domu jest źle...". 19.30 - Przeloty wydawcy kryminalnych "Czarny piątek". 20.00 - Czas. 20.45 - Teleshop. Anonse. 21.00 - Telegra "Tak. Nie". 21.55 - Rowower show. 22.15 - Program muzyczny "Wszystko!". 22.40 - Film "Siomane psy".

TELE-3

7.30 - CNN. 8.00 - Film anim. 8.30 - S. "Santa Barbara". 9.30 - Guinness show. 10.00 - Styl. 10.30 - Film "Historie mijskie". 12.00 - Regiony winnictwa Europy. 12.30 - Grupa muzyczna. 13.30 - Teletak. 13.55 - Lekcja jęz. ang. 14.00 - Magazyn podróży. 16.00 - Zegar noczone królestwo dziać. 16.30 - Okno na przyrodę. 17.00 - Zegar przyrody. 17.30 - S. "Westgate'3". 18.30 - Film anim. 18.55 - Lekcja jęz. ang. 19.00 - Wiadomości. 19.20 - Sto proc. 19.30 - S. "Santa Barbara". 20.00 - Film anim. 20.55 - Lekcja jęz. ang. 21.00 - Wiadomości. 21.15 - Nowości za sportu. 21.30 - S. "Góral-Z". 22.30 - Wiadomości. 23.15 - Nowości za sportu. 23.25 - Film "Pupałka".

KOVIENSKA TV

7.00 - 12.00 - Studio 900. 7.00 - "Ten dził wiat zwiérzaj". 7.30 - Ekspres poranny. 8.25 - S. "Ciotka Fletcher". 9.15 - Ekspres poranny. 9.30 - S. "Ciotka Fletcher". 11.00 - Ekspres poranny. 12.00 - Program "Deutsche Welle". 18.00 - Program, anonse, muzyka. 18.10 - S. "Ten dził wiat zwiérzaj". 18.40 - S. "Ciotka Fletcher". 19.30 - TOP 10 Ameryki. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Film anim. dla dzieci. 21.00 - Muzyka. 21.30 - Wiza. 22.00 - S. "Ciotka Fletcher". 22.45 - Wiadomości. 23.05 - Płyby.

WILEŃSKA TV

7.55 - Sobótka. 8.10 - S. dia dzieci. 8.35 - Film dia dzieci "Biana Wierdzia". 9.45 - Film "Zrodzona przed rewolucją". 12.35 - Film dia dzieci "Wyspa skarbów". 18.40 - Tablica ogłoszeń. 18.45 - Dził w mieście. 19.00 - Sport bez przyzry. 19.30 - Film "Wyżsi i nie wroć". 21.25 - Film "Bród". 22.45 - Nowości postmruzy. 23.05 - Dził w mieście.

I KANAŁ

5.00 - Poranne. 8.00 - Dziennik. 8.20 - S. "Dziwczyna z tropików". 10.35 - Telegra. 11.00 - Dziennik. 11.20 - Spółka TVR "Mir". 12.00 - S. "Zycia Klima Sangina". 13.05 - Film anim. 13.20 - Program inf. roz. 14.00 - Dziennik. 14.20 - Siedem dni spor-

tu. 14.50 - Rajd Paryz - Moskwa - Pekin. 15.00 - S. dia dzieci "Biały Kieł". 15.25 - Gwiazdki z Orzeuszaj. 15.35 - Nowa rzeczywistość. 16.00 - "Ślagaćka". 16.05 - Lekcja rockowa. 17.00 - Czas. 17.20 - S. "Dziwczyna z tropików". 18.10 - Pułta pole. 18.15 - Czwiek i prawo. 18.55 - Pole cudów. 19.45 - Dobranocna. 20.00 - Czas. 20.55 - S. "Szyk". 21.00 - Wersja. 22.00 - Panorama. 21.00 - Anonse sezonu 1995-1996 ligi mistrzowskiej. 22.40 - Poglad. 23.35 - Przeglad muzyczy. 0.30 - Dziennik.

TV-P1

10.00 - Wiadomości. 10.10 - "Niebezpieczna zatonka" - serial prod. kanadyjskiej. 11.00 - "Star Trek" - serial s. USA. 11.50 - "Sopot Festival '95 (1)". 12.00 - U siebie. 12.30 - lato z Magazynem Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.15 - "Walter Mat". 14.00 - Wakacyjny rozgadzisz. 14.05 - Stan duzia - Bóg jest jeden. 14.20 - Szaleństwa medycyny. 14.30 - Wakacyjny rozgadzisz. 14.35 - Być tutaj. Kim jest? 15.00 - "Mikolaj Jurdzki" - serial prod. USA. 16.30 - Jęz. sz. Kazul. 16.45 - Militaria na wakacje. 17.00 - Cluchcia. 17.25 - Studio Sopot. 17.30 - Kalendarium XX wieku. 18.00 - Teleexpress. 18.15 - Goniec. 18.40 - Teatr. 19.00 - Randka w ciemno. 19.40 - Tata. a Marcin powiedział. 20.00 - Wieczoryny. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - Sopot Festival '95 (1). 23.15 - Puls dnia. 23.30 - Sopot Festival '95 (2). 1.00 - Bądź człowiekiem, towarzyszu! 1.10 - "Męzowie i kochankowie" - dramat erotyczny prod. włoskiej.

SOBOTA, 26 SIERPNI

LTV

9.05 - Dia dzieci. 10.00 - Sroka. 10.30 - Teletarlet. 11.20 - Nasz język. 11.50 - Teleoana. 11.55 - Wiza. 12.00 - Film dok. 12.35 - S. "Rozdzinka Twistów". 13.50 - Sport na świecie. 14.25 - Koncert zespołów amatorskich. 15.05 - Spektakl "Synowa". 15.20 - "Góral-Z". 15.30 - Grają wieki wiek. 17.30 - Renoma. 18.10 - Wiadomości. 18.20 - Teleoana. 18.25 - Echo świetności palceci. 18.35 - W świecie filmu. 19.25 - Hotel muzyczny. 20.30 - Panorama. 21.00 - Sport. 21.10 - Loteria "Perias". 21.15 - Pod własnym dachem. 21.55 - Koncert. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.35 - Festiwal rockowy.

BAŁTYCKA TV, TV POLONIA

8.35 - S. "Tak świat się kreć". 9.30 - S. "Graniczna nio". 10.00 - Prospekt. 10.20 - Na ekranie - Charlie Chaplin. 10.30 - Dzieciokry weekend. 11.00 - Nowela filmowa. 11.30 - NBA z bliska. 12.00 - "Ja, ty, i inni...". 12.30 - Czarne-białe. 13.00 - Wiadomości (P). 13.10 - "Z kamery wóró zwiérzaj" - Program przyrodniczy Hannya i Antoniego Guzwirskich (P). 13.35 - "Mata kaźniczka" - serial anim. dia dzieci (P). 13.50 - Teatr dia dzieci "Palcom po mapie" - 13.50 - "Mieźwiec i na dostalok" - serial dok. (P). 15.00 - Disco polo (P). 15.40 - Cza dia ciebie (P). 15.50 - Cztery czwarte (P). 16.30 - "Rokoszu pocu" - magazyn muzyki młodzieżowej (P). 17.05 - Sport (P). 18.00 - Teleexpress (P). 18.15 - Filmy anim. 18.30 - Kino - moja miłość. Film "Ryocka rekawka". 20.00 - Formuła 1. 20.50 - Muzyka. 21.05 - S. "Tak świat się kreć". 22.00 - Czarne-białe. 22.30 - Film "Frankenstein - 90". 24.00 - Jazd. 0.45 - "Schody, pióra, brylanty" - program E. Kukulskiej (P). 1.15 - Disco polo (P). 1.45 - "Daleko od szczy" - serial TYP

LNK TV

9.00 - Poranne kolo. 11.05 - S. "Mikolaj ran". 12.00 - Program o przeszłości "Kroniki radzieckie". 12.50 - S. "Wydział zabójców". 13.45 - Przeglad wydarzeń kryminalnych "Czarny piątek". 14.15 - Program publicystyczny "Spokanie z panem Ormulationem". 14.55 - Telemagazyn. "Kontakt". 15.30 - Program "Deutsche Welle". 16.00 - "Tędnomania. 16.20 - "Rowower show". 16.55

- Program muzyczny - "Wszystko!". 17.00 - Film dok. 17.50 - Program dia dzieci. 18.30 - S. "Niebieskie migajdy". 20.00 - Czas. 20.40 - S. "Hotel Family". 21.05 - Sobotnie rozmowy. 21.40 - S. "Niech krew się lej". 22.05 - Film LNK TV "Joe Cooker w Wileń". 23.05 - Film "Gang Grisońców".

TELE-3

9.00 - Film anim. 10.30 - Film "Pupałka". 12.00 - Muzyka. 12.30 - S. "Góral-Z". 13.30 - Reforma ochrony zdrowia. 14.00 - Magazyn podróży. 16.00 - Muzyka. 16.30 - Film dok. 17.30 - Pysk. 18.00 - Zegar przyzryczaj. 18.30 - S. "Maria Celesta". 19.25 - "Liet- loko". 19.30 - Styl. 20.00 - Dzieki pokudnie. 20.30 - Film anim. 21.00 - Czeły kart. 12.10 - S. "Branż marzaj". 18.00 - Film "Zmieńcie środowisko. 23.00 - Wiadomości. 23.15 - Muzyka.

KOVIENSKA TV

8.00 - Program, anonse, muzyka. 8.10 - Film anim. dia dzieci. 9.00 - Polacy. 9.05 - Smaczne! 9.10 - Poranne z muzyką. 10.00 - Film. 11.40 - Czeły kart. 12.10 - S. "Branż marzaj". 13.00 - Film. 14.30 - Film dok. 15.10 - S. "Kameleony". 15.50 - Muzyka, anonse. 16.00 - Film. 17.50 - Muzyka. 18.40 - S. "Naraszcie dzwonek". 19.30 - ABC zduzia. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Filmy anim. dia dzieci. 21.00 - Film "Chłopcy z "Dunery". 22.45 - Wiadomości. 23.05 - Płyby.

WILEŃSKA TV

7.15 - Film "Grzeszne anioły". 8.50 - S. dia dzieci. 9.20 - Film dia dzieci. 10.10 - Ch. Chaplin. 10.55 - Muzyka. 11.30 - Spektakl "Białka z czarna". 11.55 - Film dok. 14.15 - Program "La sama". 16.00 - Teleon 16-15-60. 18.45 - Moda sportowa dia wżystkich. 19.00 - "Katastrofolog". 19.30 - Magazyn sabyzryczaj. 19.50 - Kuchnia poranna. 10.15 - Smakoyk. 10.30 - Medycyna dia ciebie. 11.00 - Prownia. 11.30 - Filmy anim. 11.50 - Beau monde. 12.10 - Film "Morderczy wychodzą na droge". 13.20 - Zwierczado. 13.50 - Rajd Paryz - Moskwa - Pekin. 14.40 - Dziennik. 14.20 - Wleli wyciąg. 14.50 - Film dok. 15.30 - W świecie zwierząt. 16.05 - Szczytliwy przypadek. 17.00 - Czas. 17.25 - Międzynarodowy tańc kobczy w Żukowsku. 17.55 - Film "Czekaj na sygnalizator świetlny". 19.45 - Dobranocna. 20.00 - Czas. 20.50 - S. "Szyk". 21.00 - "Klub "Biały jagu". 22.35 - "Manikant Transfer" w Moskwie. 23.25 - Rajd Paryz - Moskwa - Pekin.

I KANAŁ

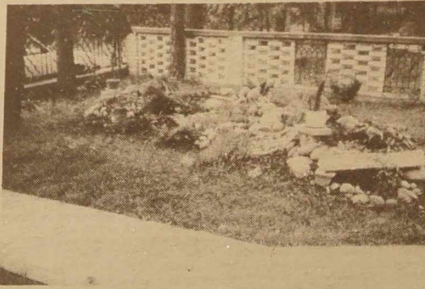
8.30 - Poranne. 7.45 - Słowo pasterza. 8.00 - Dziennik. 8.20 - Zew dzungli. 8.50 - S. dia dzieci "Tajemnica mojego lata". 9.15 - Chytrusy i chytruski. 9.40 - S. "Kuchnia poranna". 10.15 - Smakoyk. 10.30 - Medycyna dia ciebie. 11.00 - Prownia. 11.30 - Filmy anim. 11.50 - Beau monde. 12.10 - Film "Morderczy wychodzą na droge". 13.20 - Zwierczado. 13.50 - Rajd Paryz - Moskwa - Pekin. 14.40 - Dziennik. 14.20 - Wleli wyciąg. 14.50 - Film dok. 15.30 - W świecie zwierząt. 16.05 - Szczytliwy przypadek. 17.00 - Czas. 17.25 - Międzynarodowy tańc kobczy w Żukowsku. 17.55 - Film "Czekaj na sygnalizator świetlny". 19.45 - Dobranocna. 20.00 - Czas. 20.50 - S. "Szyk". 21.00 - "Klub "Biały jagu". 22.35 - "Manikant Transfer" w Moskwie. 23.25 - Rajd Paryz - Moskwa - Pekin.

TV-P1

10.20 - Wakacje z Zarnem. 10.45 - 5 - 10 - 15 - 16 - 11.35 - Encyklopedia II wojny światowej. 12.00 - "Lwocia krokodyle" - serial dok. prod. australijskiej. 12.45 - XI Krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych - Skuzewiec. 11.13.00 - Wiadomości. 13.05 - Kraj. 13.30 - XI Krajowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych - Skuzewiec. 13.45 - Fronda. 14.10 - Rock report. 14.30 - Walt Disney przedstawia. 15.45 - Swojskie kilmaty. 16.30 - "Zwierzęta świata" - "Bekiny zwiwo" - serial prod. australijskiej. 17.00 - "Bill Cosby show" - serial komedowy prod. USA. 17.30 - Swojskie kilmaty. 17.55 - Kalendarium XX wieku. 18.00 - Teleexpress. 18.20 - Swojskie kilmaty. 19.05 - "Dził za dził" - serial prod. USA. 20.00 - Wieczoryny. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - Sopot Festival '95 (1). 23.15 - Gonitwa Festiwal '95 (1). 23.35 - Wiza. 23.30 - Sopot Festival '95 (2). 0.10 - Wiadomości. 0.40 - Sportowa sobota. 1.00 - "Diabelskie nasienie" - thriller prod. USA. 2.30 - "Poza granicami rzeczywistości". 3.40 - Program rozrywowy.

Advertisement for 'Ozekałam' featuring a woman's face and the text '45 94 25 77 14 95'.

Podpatrzone

Swoiste alpinarium

Sporą część wolnego czasu większość ludzi poświęca na swoje hobby. Jedni kolekcjonują znaczki pocztowe, drudzy pasjonują się numizmatyką, zbieraniem monet, odznak, medali z ubiegłych wieków. A jeszcze inni coś tworzą, próbując słychać na polu sztuki — malując lub rzeźbiąc.

Będąc w Polsce, w podwarszawskim mieście-ogrodzie Podkowie Leśnej podziwiałem swoiste hobby mego kolegi Krzysztofa, z zawodu lekarza. A mianowicie — na podwórzu własnego domu założył swoiste alpinarium. Własnoręcznie stworzył z cegieł tzw. studnię indiańską z trawnikiem wewnątrz. Obok niej na cokole ustawił odlane z metalu ludzkie popiersie, które nabył u pewnego kolekcjonera. Trochę dalej zrobił "grób wikingów". Ten "twór" został wykonany z kawałków drewna, odłamków płyt kamiennych, wa-

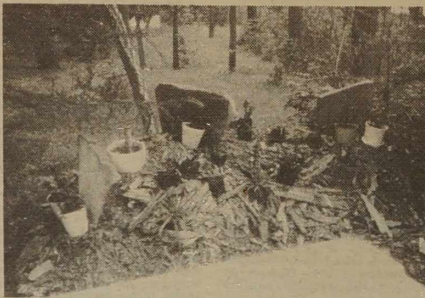
zonów, darniny. Tuż za bramką wejściową można podziwiać "zburzony amfiteatr", składający się z rozbitej białej wazy, wazonów, odłamków płyty chodnikowej, kamieni i kamyków.

Oglądając "zburzony amfiteatr" myślałem przeniosłem się do Rzymu, gdzie kilka lat temu oglądałem autentyczne ruiny zniszczonego przez czas amfiteatru. W związku z tym nasunęła mi się pewna myśl: a może by tak owe pomysły kolegi z Podkowie Leśnej nauczyciele mogli wykorzystać w pracy z dziećmi w przedszkolu bądź w szkole? Dzieci bawiąc się, jednocześnie coś by tworzyły. Wszak dzieciom nie brak fantazji i pomysłów.

Jan LEWICKI

NA ZDJĘCIACH: "zburzony amfiteatr" i "grób wikingów".

Fot. autor

H. G.

— Proszę powiedzieć — wypytuje inspektor policji — w jakim okolicznościach zmarł pani mąż?
— Chciałam zrobić zupę kartof-

flaną, więc wystąpiłam do piwnicy po kartofle. W pewnym momencie usłyszałam, jak spada ze schodów. Gdy przybiegłam, był już martwy.
— Czy to pani zrobiła?
— Zupę fasolową!

***

— Ty co, w kawalerii służysz?
— A co, mam krzywe nogi?
— Nie, mordę końską...

Co, kiedy, gdzie

WYSTAWY

* Polska Galeria Artystyczna (Zbawiciela 2/4). Czynny tu jest pokaz młodych artystów z Mińska, braci Aleksa i Siergieja Pokladów.

* Centrum Sztuki Wapólczeńskiej (Niemiecka 2). Kto nie zdążył obejrzeć pokazu "Sztuka Litwy-1995 r." — może to obecnie zrobić.

* W Muzeum Sztuki (Wielka 31) eksponowane jest malarstwo lat 1907-1940, prace M. Dobużyńskiego oraz malarstwa i rysunki J. Banalisa.

* Sztuka ludowa końca XIX początku XX wieku do obejrzenia w Galerii Narodowej (Studencka 8). W tym też lokalu obejrzeć można prace artystów Argentyny.

* Ceramika artystyczna do obejrzenia w Muzeum Sztuki Stosowanej (Arsenańska 3). Jednocześnie obejrzeć tu też można wyroby sztuki stosowanej Litwy i krajów zagranicznych XIX-XX w. w.

* Ubrania dzukiej prezentowane są w Muzeum Narodowym (Arsenańska 1).

* Jak zwykle, dużo pokazów w galerii "Arka" (Ostobramska 7). Prezentują się tu członkowie grupy "Art-Brigady", czynne są pokazy autorskie — malarstwo J. Zalensasa, grafika R. Taffera (Niemcy) oraz zdjęcia D. Conrada (Niemcy).

* Rysunki i malarstwo R. Biłunasa wystawiane są w Galerii Medall (Świętojańska 11).

* "Stara litewska fotografia" — prezentacja ta ma miejsce w Galerii Fotograficznej (Wielka 19).

* I jeszcze jeden pokaz fotograficzny — autorstwa V. Bubelity rozkwalifikował się w galerii "Langas" (Cezmiaska 8).

* Miłośnikom czarnej ceramiki polecamy wytwórnię w galerii "Sklaustal" (Czasmiańska 10). Złożyły się na nią utwory, które powstały podczas międzynarodowego sympozjum, jakie miało miejsce w Merkinie.

KONCERTY

* W kościele Bernardynów dziś wystąpi zespół nowej muzyki pod kierunkiem S. Nakasa (godz. 18).

* W niedzielę w Sali Barokowej o godzinie 17 koncert organowy Ż. Survilaitė i J. Bundzaitė.

* Teatr Młodzieżowy zaprasza dziś na "Melodie samotnych" (godz. 21).

***

Opiekunka prowadzi za rączkę przeżłiczone dziecko.

Zbliża się starsza pani i pyta:

— Czyje to takie zachwycające dziecko?

— Nie wiadomo.

— Nie rozumiem?

— Trwa sprawa rodzinowa jego rodziców...

Litewsko-niemiecka ZSA

Mamy wszystko od... i do...

dla kawiarni, barów, restauracji, sklepów...

OFERUJEMY sprzęt handlowo-technologiczny, urządzenia chłodnicze, naczyńia, w tym również jednorazowe, przybory szkolne, wagi i ln.

WYNAJMUJEMY POMIESZCZENIA NA MAGAZYNY.

PRZYJMUJEMY TOWARY NA KONSYGNACJĘ.

Zwracać się: Vilnius, tel. 64-16-69, 64-15-98, 26-26-96, fax. 26-10-77, (Zam. 1119)

FIRMA SPRZEDAJE niedrogo cement okiamański wysokiej jakości w workach PC-400 i PC-500 oraz pape RKP-350 i zbrojoną RKK-400. Vilnius, tel. 42-46-31, 41-96-94. (Zam. 993)

SZKOŁA ZAWODOWA zaprasza do zdobycia zawodu krojącego konfekcji damskiej i męskiej. Nauka płatna, trwa 10 mies. Vilnius, 61-34-26, 76-85-15, 47-44-11. (Zam. 1034)

WYKONUJEMY, USTAWIAMY I SZKLIMY metalowe ramy balkonowe oraz metalowe szklarnie. Vilnius, tel. 47-07-25 od godz. 18.00. (Zam. 1202)

SPRZEDAJĘ 4-pokojowe mieszkanie z telefonem na drugim piętrze przy ul. Żemynos (18.500). Tel. 26-34-95. (Zam. 1109)

DROGO SPRZEDAJĘ całkowicie urządzony dom w Zujunach. Tel. 66-04-77. (Zam. 1110)

Po wysokiej cenie SKUPUJEMY złom metali kolorowych. Tel. 74-95-44. (Zam. 1133)

SPRZEDAJĘ

używane polskie konie: kołparki ziemniaków, kołparki, grabie z dostawą. Trakai, (8-238) tel. 5-25-49 od godz. 17.00. (Zam. 1122)

SPRZEDAJĘ

działkę budowlaną 0,25 ha w Rudominie. Tel. 56-46-89. (Zam. 1120)

POSZUKUJĘ PRACY Jestem malarzem, płytkarzem. Tel. 74-85-03, godz. 9-22. (Zam. 1139)

W tartaku SZYBKO I TANIO piłujemy drewno. Rejon wileński, Veliuogony, tel. 54-82-94, 67-05-05. (Zam. 1138)

KALENDARIUM

* Piątek (25.VIII) jest 237 dniem 1995 r. Do końca roku 128 dni.
* Znak Zodiaku — Panna.
* Imieniny: Ludwika, Luiza, Paryż, cji, Zbigniewa.
* Wschód Słońca — 6.11, zachód — 20.32. Długość dnia 14 godz. 22 min.

Litewska Służba Hydrologiczno-rozróżnicowa przewiduje na 25 sierpnia zachmurzenie z przejaśnieniami, krótkotrwałe opady. Wiatr zachodni, umiarkowany. Temperatura 20-22 stopni.

W ciągu następných dwóch dni krótkotrwałe opady. Temperatura w nocy 8-13, w dzień — 14-19 stopni.

<p>KURIER WILEŃSKI</p> <p>Wydawca ZSA "Kurier Wileński"</p> <p>Drukują Państwowe Przedsiębiorstwo "Spauda"</p>	<p>Redaktor naczelny Czesław MALEWSKI</p> <p>Nasz adres: Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius, Lietuvos Respublika Kod 67218 ISSN 1392-0405 SL 322</p>	<p>TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz redakcji — 42-79-49.</p> <p>DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, ekonomiczny — 42-78-54, aktualność krajowych — 42-79-64, życia wsi — 42-79-68, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, stołeczny, kultury — 42-79-77, handlu, usług, "Magazyn rodzinny" — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, listów I interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Korespondenci na rejon wileński — 42-79-68, 45-03-95, sołeczniczy — 52-780, święciański — 47-59-49, trocki i szyrwiński — 42-69-85, 47-04-95, fotokorespondenci — 42-90-81.</p>
---	---	--

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżone do opinii redakcji.

Dyrektor redaktor
Halina JOTKIĄŁO